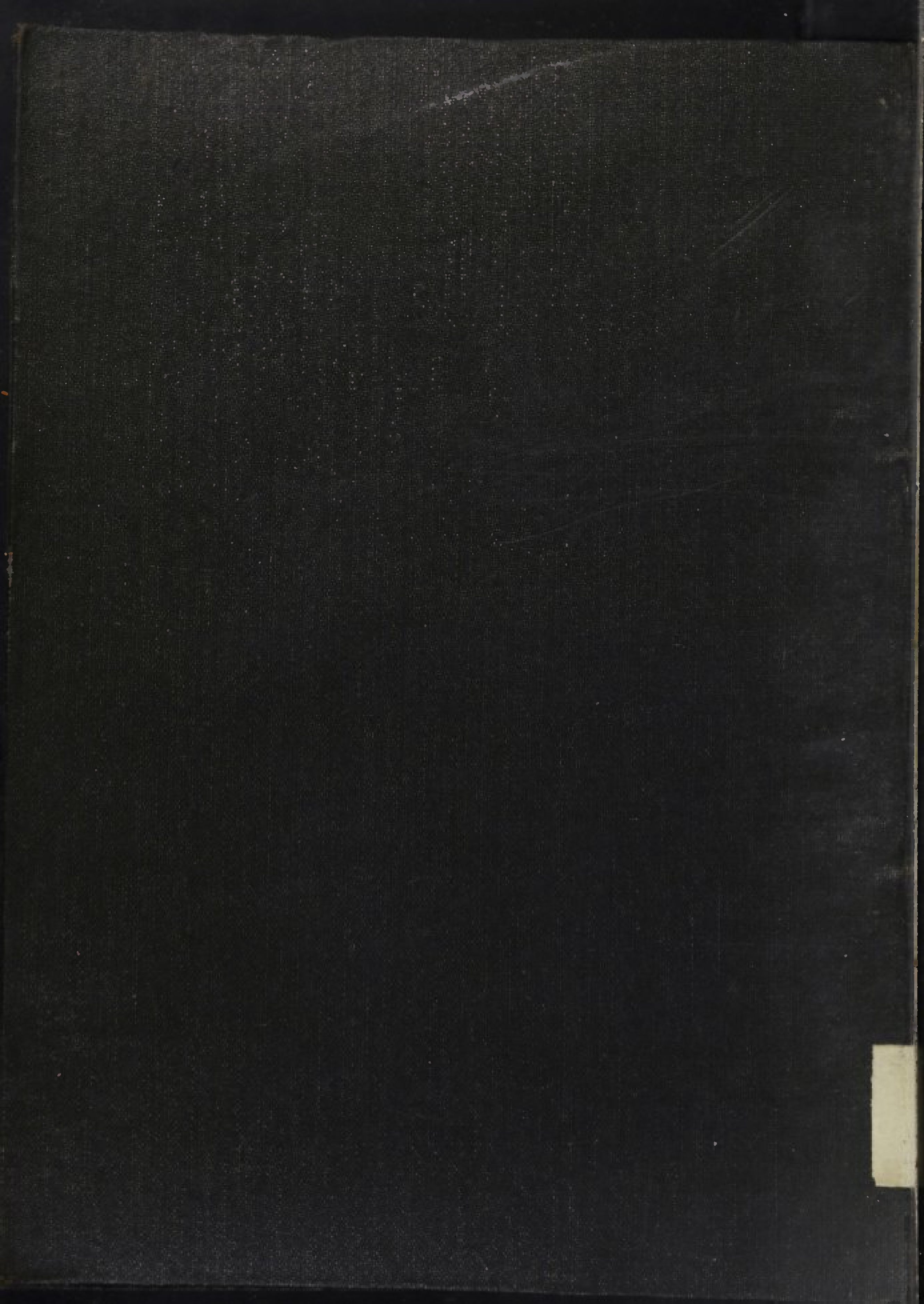
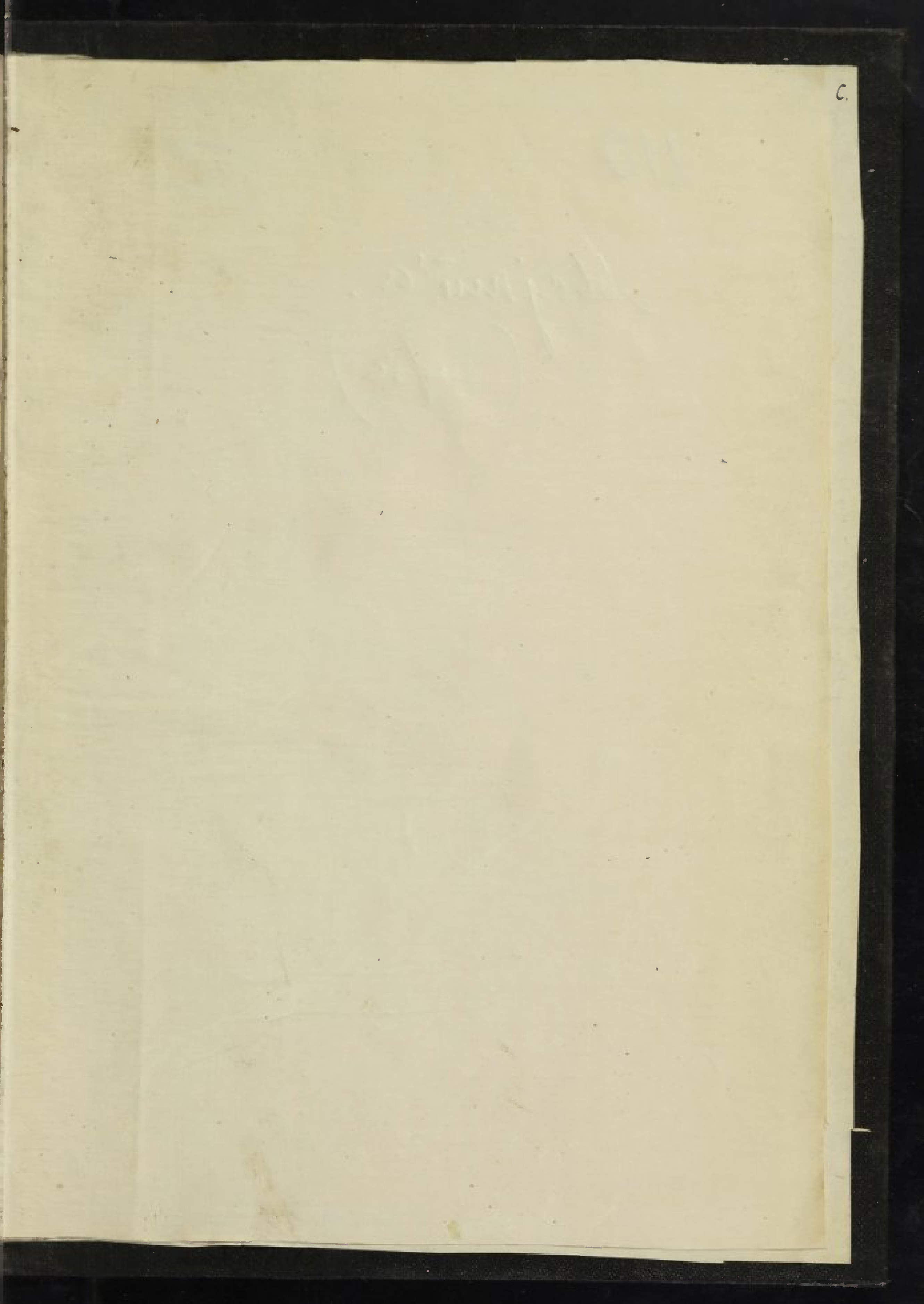

110

Majmū'a.
(Sufic)

بسم الله الرحمن الرحيم

يقول راجي عفو رب سامع محمد ابن الجزري الشافعي الحمد لله وصلى الله على نبيه ومصطفاه
محمد وآله وصحبه ومقرئ القرآن مع محبه وبعد ان هذه مقدمه فيما على قارئه ان يعلمه
اذ واجب عليهم محتم قبل الشروع اولا ان يعلموا مخارج الحروف والصفات ليلفظوا بافصح اللغات
محرري التجويد والمواقف وما الذي رسم في المصاحف من كل مقطوع وموصول بها وتاء انثى لم تكن تكتب بها
مخارج الحروف سبعة عشر على الذي يختاره من اختبر فالف الجوف واختاها وهي حروف مد للهواء تنتهي
ثم لاقصى الحلق همز هاء ثم لوسطه فعين حاء ادناه غين خاؤها والقاف اقصى اللسان فوق ثم الكاف
اسفل والوسط فجيم الشين يا والضاد من حافته اذ وليا لاضراس من ايسر او يمناها واللام ادناها لمنتهاها
والنون من طرفه تحت اجعلوا والرا يدانيه لظهر ادخلوا والطاء والدال وتا منه ومن عليا الثنايا والصفير مستكن
منه ومن فوق الثنايا السفلى والظاء والذال وثا للعليا من طرفيهما ومن بطن الشفه فالفا مع اطراف الثنايا المشرفه
للشفتين الواو باء ميم وغنة مخرجها الخيشوم صفاتها جهر ورخو مستفل منفتح مصمتة والضد قل
مهموسها فحثه شخص سكت شديدها لفظ اجد قط بكت وبين رخو والشديد لن عمر وسبع علو خص ضغط قظ حصر
وصاد ضاد طاء ظاء مطبقه وفر من لب الحروف المذلقه صفيرها صاد وزاي سين قلقلة قطب جد واللين
واو وياء سكنا وانفتحا قبلهما والانحراف صححا في اللام والرا وبتكرير جعل وللتفشي الشين ضادا استطل

C.

والأخذ بالتجويد حتم لازم من لم يجود القرآن آثم لأنه به الإله أنزلا وهكذا منه إلينا وصلا

وهو أيضا حلية التلاوة وزينة الأداء والقراءة وهو إعطاء الحروف حقها من صفة لها ومستحقها

ورد كل واحد لأصله واللفظ في نظيره كمثله مكملا من غير ما تكلف باللطف في النطق بلا تعسف

وليس بينه وبين تركه إلا رياضة امرئ بفكه فرققن مستفلا من أحرف وحاذرن تفخيم لفظ الألف

وهمز الحمد أعوذ اهدنا الله ثم لام لله لنا وليتلطف وعلى الله ولا الض والميم من مخمصة ومن مرض

وباء برق باطل بهم بذي فاحرص على الشدة والجهر الذي فيها وفي الجيم كحب الصبر ربوة اجتثت وحج الفجر

وبينن مقلقلا إن سكنا وإن يكن في الوقف كان أبينا وحاء حصحص أحطت الحق وسين مستقيم يسطو يسقو

ورقق الراء إذا ما كسرت كذاك بعد الكسر حيث سكنت إن لم تكن من قبل حرف استعلا أو كانت الكسرة ليست أصلا

والخلف في فرق لكسر يوجد وأخف تكريرا إذا تشدد وفخم اللام من اسم الله عن فتح أو ضم كعبد الله

وحرف الاستعلاء فخم واخصصا الاطباق أقوى نحو قال والعصا وبين الاطباق من أحطت مع بسطت والخلف بنخلقكم وقع

واحرص على السكون في جعلنا أنعمت والمغضوب مع ضللنا وخلص انفتاح محذورا عسى خوف اشتباهه بمحظورا عصى

وراع شدة بكاف وبتا كشرككم وتتوفى فتنا وأولي مثل وجنس إن سكن أدغم كقل رب وبل لا وأبن

في يوم مع قالوا وهم وقل نعم سبحه لا تزغ قلوب فالتقم والضاد باستطالة ومخرج ميز من الظاء وكلها تجي

في الظعن ظل الظهر عظم الحفظ أيقظ وأنظر عظم ظهر اللفظ ظاهر لظى شواظ كظم ظلما أغلظ ظلام ظفر انتظر ظما

أظفر ظنا كيف جا وعظ سوى عضين ظل النحل زخرف سوا وظلت ظلتم وبروم ظلوا كالحجر ظلت شعرا نظل

يظللن محظورا مع المحتظر وكنت فظا وجميع النظر إلا بويل هل وأولى ناضرة والغيظ لا الرعد وهود قاصرة

والحظ لا الحض على الطعام وفي ظنين الخلاف سامي وإن تلاقيا البيان لازم أنقض ظهرك يعض الظالم

واضطر مع وعظت مع افضتم وصف ها جباههم عليهم واظهر الغنة من نون ومن ميم اذا ما شددا واخفين

الميم ان تسكن بغنة لدى باء على المختار من اهل الادا واظهرنها عند باقي الاحرف واحذر لدى واو وفا ان تختفي

وحكم تنوين ونون يلفى اظهار ادغام وقلب اخفا فعند حرف الحلق اظهر وادغم في اللام والرا لا بغنة لزم

وادغمن بغنة في يومن الا بكلمة كدنيا عنونوا والقلب عند البا بغنة كذا الاخفا لدى باقي الحروف اخذا

والمد لازم وواجب اتى وجائز وهو وقصر ثبتا فلازم ان جاء بعد حرف مد ساكن حالين وبالطول يمد

وواجب ان جاء قبل همزة متصلا ان جمعا بكلمة وجائز اذا اتى منفصلا او عرض السكون وقفا مسجلا

وبعد تجويدك للحروف لابد من معرفة الوقوف والابتداء وهي تقسم اذن ثلاثة تام وكاف وحسن

وهي لما تم فان لم يوجد تعلق او كان معنى فابتدي فالتام فالكافي ولفظا فامنعن الا رؤس الاي جوز فالحسن

وغير ما تم قبيح وله يوقف مضطرا ويبدا قبله وليس في القران من وقف وجب ولا حرام غير ما له سبب

واعرف لمقطوع وموصول وتا في مصحف الامام فيما قد اتى فاقطع بعشر كلمات ان لا مع ملجا ولا اله الا

وتعبدوا ياسين ثاني هود لا يشركن تشرك يدخلن تعلوا على ان لا يقولوا لا اقول ان ما بالرعد والمفتوح صل وعن ما

نهوا اقطعوا من ما بروم والنسا خلف المنافقين ام من اسسا فصلت النسا وذبح حيث ما وان لم المفتوح كسر ان ما

الانعام والمفتوح يدعون معا وخلف الانفال ونحل وقعا وكل ما سالتموه واختلف ردوا كذا قل بئسما والوصل صف

خلفتموني واشتروا في ما اقطعا اوحي افضتم اشتهت يبلوا معا ثاني فعلن وقعت روم كلا تنزيل شعرا وغيرها صلا

فاينما كالنحل صل ومختلف في الظلة الاحزاب والنسا وصف وصل فالم هود الن نجعلا نجمع كيلا تحزنوا تاسوا على

حج عليك حرج وقطعهم عن من يشاء من تولى يوم هم ومال هذا والذين هؤلا تحين في الامام صل ووهلا

كالوهم او وزنوهم صل كذا من ال وها ويا لا تفصل ورحمة الزخرف بالتا زبره الاعراف روم هود كاف البقرة

نعمتها ثلث

نعمتها تلك وكل ابراهيم · من الحجرات عقود الثمان ثم لقمان ثم فاطر كالطور عمران بعثت بها

واثرت يوسف وعمران المعلق · تحرم سوحيت لقدسه تحفظ · سنجرت الدخان تبت تحجز كالاد والاعلى

قرت علي حسنت تابعت · وحات تقربت وانسبت وكلمت · اوسطها الاعراف كمال علمهمو

وابدء بغير الوصل في قيل نعم · الكان بالثلث من الفصل نقم · وبالكهف لكل الكبر والفتح الا

ان مع ابتداء اعوذ او اني · والم كله مع اسمها من ايهما · فجاء دار الوقف هل كذلك الا

الا الفتح او بعض والشمه · اشارته بالضم في دفع والضم · وقد تقضت نظم المقدمة فيها لقاري

والحمد لله بها التمام · ثم الصلاة بعد والسلام · على النبي احمد واله وصحبه ومن على منواله

ابياتها قاف وزاي العدد · من الفتن الجوهر لفظها بالبر

تمام اللهم نسألك الخير والبركة والتوفيق

سلسلهٔ هفت کرده

حضرت مرتضی علی کرم الله وجهه اول حضرت خواجه حسن بصری

دوم حضرت خواجه اویس قرنی سوم حضرت امام حسن رضی الله عنه

چهارم حضرت امام حسین رضی الله عنه پنجم حضرت کمال الدین ... آباد

ششم قاضی ابو المقدم هفتم حضرت عبید الله عالم دار الحرب صلی الله علیه وسلم

c.

از کتاب واقف سر یقین حضرت مخدوم جان خواجه معین

خرقه سجاده راه صفا یافت سر وید لیل معراج از خدا مصطفی

مر مرتضی کرده عطا بر حسن بصری رشید از مرتضی از حسن بجو خرقه

طهور ابو تبن عجمی ذکر زید بعرلور از حبیب عجمی آمد بر سلون کرخی او سقطی

جنید و کازرون سهروردی و طوسی و فرود شاه هم حبیبی و ذکر طیفور بنان رسید احمد

عبد الله البو احد سر الله بهرت زبد و عیاز و لهم جستی هو بیر راحت حق

هر که بنگه بیند دلیل اندرین معنی نماید فانک قیل

بسم الله الرحمن الرحیم

دلق را چون در برست پوشید خود دیدیم از مقام لی مع الله کسی که بدان کشید

تاج بر سر نهادم اندر سیاز دام دنیا دعوی را بهاد نیست بر سر گرفتیم یافتیم فهم مراد

از صفات و ذکر بستیم چون کشیم عین ذات الف را بحر وقتی کرد بر ساختیم دین دنیا بهم

را چون باختیم رشته را چون در کلو انداختیم جان خود در راه یار باختیم پوست را

چون بر کمر بستیم تسلیم کرده صاف ان زبان را چون سپیدم ادم و دنیا ابلا

سمت لیکم کر ما ندیم بر جا نیاز ترک داده غیر را کس نساید

اول کلم شریعت است لا اله الا الله محمد الرسول الله دوم کلمه طریقت است لا اله
الا الله عظمته محمد الرسول الله منور الله خلیفه سوم کلمه حقیقت است
لا اله الا الله منزه ذاته محمد الرسول الله صفه چهارم کلمه معرفت است
لا اله الا الله حقا حقا محمد الرسول الله صدقا صدقا صدقا صدقا فاده

شجرهٔ قادریه

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين الهی بحرمت حضرت رسالت پناه محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم الهی بحرمت حضرت امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب

رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت امام حسین شهید دشت کربلا رضی الله عنه الهی بحرمت حضرت امام زین العابدین رضی الله عنه الهی بحرمت امام محمد باقر رضی الله عنه

الهی بحرمت امام جعفر صادق رضی الله عنه الهی بحرمت امام موسی الکاظم رضی الله عنه الهی بحرمت امام علی موسی الرضا رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه معروف کرخی رضی الله عنه

الهی بحرمت خواجه سری سقطی رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه جنید بغدادی رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه ابو بکر شبلی رضی الله تعالی عنه الهی بحرمت خواجه

عبد الواحد تمیمی رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه ابو الفرح یوسف طرطوسی رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه ابو الحسن علی قریشی رضی الله عنه

الهی بحرمت سلطان ابو سعید مبارک بن علی المخرمی رضی الله عنه الهی بحرمت غوث الثقلین قطب ربانی سید محی الدین ابو محمد شیخ عبد القادر

الحسنی الحسینی الجیلانی رضی الله عنه الهی بحرمت شاه سعد الدین ابو الفتوح بغدادی رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه جمال

الدین [illegible] رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه احمد صالح بربری رضی الله عنه الهی بحرمت شیخ نور الدین علی بن عبد الله الطوسی رضی الله عنه

الهی بحرمت سید جلال الدین مخدوم جهانیان رضی الله عنه الهی بحرمت سید برهان الدین قطب العالم رضی الله عنه الهی بحرمت شاه علی الخطیب

رضی الله عنه الهی بحرمت شاه نجم الدین رضی الله عنه الهی بحرمت شاه برهان الدین رضی الله عنه الهی بحرمت شاه عبد الشکور رضی الله عنه

الهی بحرمت شاه شمس الدین [illegible] قاضی رضی الله عنه الهی بحرمت شاه [illegible] عطاء الله [illegible] شیخ [illegible] قادری رضی الله عنه

[illegible] مصطفی المعروف [illegible] ابن الشیخ احمد الجعفری الکیلانی رضی الله تعالی عنه

خادم الفقراء [illegible] الشیخ [illegible] رضی الله تعالی عنه

ابراهیم بن الشیخ [illegible] رضی الله تعالی عنه

شجرهٔ سهروردیه

بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین

الهی بحرمت حضرت رسالت پناه محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم الهی بحرمت حضرت

علی کرم الله وجهه ابن ابی طالب رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه حسن بصری رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه حبیب عجمی رضی الله عنه

الهی بحرمت خواجه داود طائی رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه معروف کرخی الهی بحرمت خواجه سری سقطی رضی الله عنه الهی

بحرمت خواجه جنید بغدادی رضی الله عنه الهی بحرمت شیخ عبد الله بن خفیف رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه ابو العباس

نهاوندی رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه ممشاد الدینوری رضی الله عنه الهی بحرمت خواجه احمد الاسود الدینوری

الهی بحرمت خواجه محمد عمویه بن عبد الله رضی الله عنه الهی بحرمت قاضی وجیه الدین ابی حفص عمر بن عبد الله

الهی بحرمت خواجه ضیاء الدین عبد القاهر ابی النجیب السهروردی رضی الله عنه الهی بحرمت شیخ الشیوخ

شهاب الدین عمر السهروردی رضی الله عنه الهی بحرمت شیخ جلیل [illegible] المشهور السهروردی رضی الله عنه

الهی بحرمت شیخ العارف صدر الدین محمود شاه [illegible] السهروردی رضی الله عنه الهی بحرمت سید جلال الدین

جهانیان رضی الله عنه الهی بحرمت سید برهان الدین قطب العالم رضی الله عنه الهی بحرمت شاه علی الخطیب رضی الله عنه

الهی بحرمت شاه [illegible] رضی الله عنه الهی بحرمت شاه عبد الکریم رضی الله عنه الهی بحرمت شاه میرانجی [illegible] رضی الله عنه

الٰهی بحرمت حضرت شاه جان الله جان الله عرف شیخ جان محمد بن پیرانجی صدیقی رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت ثانی الجـ

الجعفری الکیلانی رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت ابراهیم بن شیخ حسن قریشی رضی الله تعالی عنه

شجره چشتیه بسم الله الرحمن الرحیم و به نستعین الٰهی بحرمت حضرت رسالت پناه محمد رسول الله صلی الله علیه

الٰهی بحرمت حضرت شاه مردان علی کرم الله وجهه ابن ابی طالب رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه حسن بصری رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت خواجه

عبد الواحد بن زید رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت فضیل بن عیاض رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت سلطان ابراهیم ادهم بلخی رضی الله تعالی

الٰهی بحرمت حضرت خواجه حذیفه مرعشی رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه هبیره بصری رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خوا

ممشاد علو دینوری رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه ابو اسحاق شامی رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه ابو احمد ابدال چشتی رضی الله

عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه ناصر الدین ابو محمد چشتی رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه ابو یوسف چشتی رضی الله تعالی

الٰهی بحرمت حضرت خواجه قطب الدین مودود چشتی رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت حاجی شریف زندنی رضی

تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه عثمان هارونی رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه معین الدین حسن سنجری رضی

عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه قطب الدین بختیار کاکی رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت خواجه فرید الدین

گنج شکر رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت سلطان المشایخ نظام الدین محمد اولیا رضی الله تعالی عنه الٰهی

خواجه ناصر الدین محمود چراغ دهلی رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت سید صدر الدین محمد گیسو دراز رضی الله تعالی

الٰهی بحرمت حضرت شاه علی [illegible] رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت شاه شهباز رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت شاه

عبد الکریم رضی الله تعالی الٰهی بحرمت حضرت شاه پیرانجی الصدیقی رضی الله تعالی عنه الٰهی بحرمت حضرت شاه جان الله رضی الله تعالی عنه

الٰهی بحرمت حضرت شیخ الثانی مظفر الجعفری الکیلانی رضی الله تعالی الٰهی بحرمت حضرت شیخ ابراهیم بن شیخ حسن قریشی

شجره طیفوریه بسم الله الرحمن الرحیم الٰهی بحرمت حضرت رسالت پناه محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم الٰهی بحرمت

امیر المؤمنین ابوبکر صدیق رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ [illegible] رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ ایمن

شامی رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ طیفور بسطامی رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ بدیع الدین شاه مدار رضی

الٰهی بحرمت حضرت شیخ حسام الدین رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ [illegible] رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت ابو الفتح رضی الله عنه الٰهی

شیخ اسحاق رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ الهداد رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ حامد محمد [illegible] رضی الله عنه الٰهی بحرمت

شیخ جان الله رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ محمد فضل الله رضی الله عنه الٰهی بحرمت حضرت شیخ پیرانجی الصدیقی رضی الله

از ... شیخ محمد بن ... صوفی رحمة الله علیه الی محمد خادم الفقراء جعفر بن سید مصطفی الجعفری الکیلانی رضی الله عنه

... ابراهیم بن ... رضی الله عنه

هو الله هو هو الله هو الله ...

[illegible]

... و دیگر ... طریق ذکر قلندریه در یابد چلیپا ... بیان ... زانو و یا
... بر ناف و فاطمه بر کتف راست و یا علی بر کتف چپ یا محمد گویان در جوب ضرب کند باز از سر گیرد از مواظبت
... ارواح مقدسه ایشان حاضر آیند و امداد کنند و طالب ... بمطلوب رسانند و این ذکر را پنج هم میگویند ۵
... که چهار پیر و چهارده خانواده اینست اول پیر حضرت علی کرم الله وجهه دوم پیر خواجه حسن بصری رحمة الله سیوم پیر خواجه
... چهارم پیر خواجه عبد الواحد زید رحمة الله از خواجه حبیب عجمی نه خانواده ... از حبیبیان دوم طیفوریان
... چهارم ... پنجم جنیدیان ششم کازرونیان هفتم طوسیان هشتم فردوسیان نهم سهروردیان
... از خواجه عبد الله ... خانواده اند اول زیدیان دوم عیاضیان سیوم ادهمیان چهارم هبیریان
... طالب را باید که سه لکه مرتبه استغفار بخواند باز از ... بعده سه لکه مرتبه یا جبار بگوید
... تا ... شود نماز کشف روح چون خواهد که روح حضرت خضر علیه السلام حاضر کند با وضو اول
... رکعت ... بعده ... ربط ...
... سوی آسمان ... ما شاء الله بعده آن روح را که میخواهد حاضر ... بکند در ربط دل
... مطلوب ... تمام کند البته روح برسد ... در صحرا رفته یا از کوه یا از دریا ...
... رکعت نماز بگذارد در هر رکعت بعد فاتحه ... سوره اخلاص بخواند بعده از سلام از صاحب عمل
... روح کند ... صاحب عمل گردد ... نقل از سلطان بایزید بسطامی رحمة الله ... که چهار چیز ...
... دوم طاعت ... سیوم ... چهارم ... حضرت شیخ شبلی ...
... طاعت بی ریا ... و ... حلال ...
... شیخ احمد بن شیخ محمد بن شیخ علی بن شیخ ... بن شیخ محمد بن شیخ عبد الله بن شیخ محمد بن شیخ علی بن حضرت شیخ
... بن عبد المطلب بن هاشم بن عبد مناف قصی بن کلاب بن مره بن کعب بن لوی بن غالب

بن مالک ابن نضر قریش بن خزیمه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن نزار بن معد بن عدنان بن اُدد بن مقوم

بن ناحور بن تیرح بن یعرب بن یشجب بن شابت علیه السلام بن حضرت ابراهیم خلیل بن آزر

بن تارح فهو آذر بن ناحور بن ساروغ بن ارغو بن فالج و هو غابر علیه السلام بن عبیر و هو هود علیه السلام

بن سالح و هو هود علیه السلام بن ارفخشد علیه السلام بن سام علیه السلام بن نوح علیه السلام بن لامک بن

متوشلخ بن اخنوخ و هو ادریس علیه السلام و هو اول من خط بالقلم بن یرد

بن یارد بن مهلائیل علیه السلام بن قینان علیه السلام بن انوش علیه السلام بن شیث علیه السلام بن

حضرت آدم صفی الله علیه السلام و آدم من التراب و التراب من الارض و الارض من الزبد و الزبد من

الموج و الموج من الماء و الماء من الدرة و الدرة من القدرة و القدرة من الارادة و الارادة من علم الله تعالی

بسم الله الرحمن الرحیم اول شیخ اورا بفرماید که برو غسل طریقت بکن نیت غسل طریقت بیاموزد تا بدین حدیث

قال رسول الله صلی الله علیه و سلم انما الاعمال بالنیات یعنی باید که هر کاری بی نیت نکند نیت غسل بدین طریق بگوید

نویت ان اغتسل غسلا لعبور النفس من ارباب الطریقة من خروج العلائق الدنیا و من قرار الدنیا و اتوب الی الله تعالی

پس شیخ آفرین کرد اما بعد دو رکعت نماز تحیة الوضو بگذارد پس شیخ بنشیند شیخ اورا کلمه طریقت بگوید

طریقت اینست بسم الله الرحمن الرحیم لا اله الا انت واحدا و محمد رسول الله لا اله الا الله نور قدرته اللهم نقشی بنور قدرتک

حقا و محمد رسول الله صدقا صدقا بعده پیر دست توبه دهد و این آیه بخواند یا ایها الذین آمنوا توبوا الی الله توبة نصوحا

الی الله جمیعا ایها المومنون لعلکم تفلحون ربنا ظلمنا انفسنا و ان لم تغفر لنا و ترحمنا لنکونن من الخاسرین استغفر الله الذی لا اله

الا هو الحی القیوم و اتوب الیه توبة عبد مذنب ظالم لنفسه لا یملک لنفسه ضرا و لا نفعا و لا موتا و لا حیاة و لا نشورا

کلها صغیرها و کبیرها و سرها و جهرها و علانیتها و تبت الیه من الذنوب التی لا اعلم و انت علام الغیوب بعد از آن این آیه

ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله ید الله فوق ایدیهم فمن نکث فانما ینکث علی نفسه و من اوفی بما عاهد علیه

الله فسیؤتیه اجرا عظیما بعد از آن بگوید که دست خلافت پیغمبران گواه این جمیع ترتیبها ...

6

بسم الله الرحمن الرحیم

یا چهار پیر پیر اول آدم علیه السلام دوم پیر نوح علیه السلام سیوم پیر ابراهیم خلیل الله علیه السلام چهارم پیر

رسول الله صلی الله علیه وسلم بحضرت امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه تلقین کردند و امیرالمؤمنین علی رضی الله عنه بشیخ

حسن بصری رسید بچهارده سلسله شدند یکی حبیب عجمی دوم عبدالواحد بن زید و از حبیب عجمی نه خانواده شد اول

حبیبیان دوم طیفوریان سیوم کرخیان چهارم سقطیان پنجم جنیدیان ششم گازرونیان هفتم طوسیان هشتم

[illegible] نهم سهروردیان اول خانواده حبیبیان می‌گویند بحبیب عجمی و ایشان اعقاب عبدالرحمن بن عوف بودند و هر

[illegible] در عالم [illegible] و اصلح الناس بودند و مرید حبیب عجمی شدند خلوت و عزلت اختیار کردند و خود را حبیبیان گویانیدند نسبت

و اجداد خود دور زیدند مشغول ناجی گشتند حبیب عجمی این دو برادران را خلافت داد و گفت در کوه صحرا باشید و آنچه می

[illegible] بکنید مجرد و منفرد باشید افطار بعد از هفت روز بیک خرما یا دو پسته بکنید زیاده مخورید که همه کارها خواهد شد و

ند و در آن همچنین کردند تا مدت دوازده سال متواتر مشغول در کوه بودند بعد از هفت روز افطار کردند و

ند و رسمهای ایشان آنست که در مجلس حاضر نشوند و فتوح قبول نکردند و بعد از هفته یا ده هفته یا سه هفته یا چهار هفته

پنج هفته افطار یکبار بخرما یا بمیوه جنگلی کردند و دایم در ذکر خدا این مشغول بودند و ستر عورت میکردند جامه

[illegible] پوشیدند و چهارپایان و آهوان جنگلی می‌آمدند و می‌گفتند که دوستان خدای ما را ذبح بکنید و بخورید

دوم خانواده طیفوریان می‌گویند بسلطان العارفین ابا یزید بسطامی ابا یزید را طیفور بسطامی نام است و خلیفه

[illegible] مرد بزرگوار بود و صد و پنجاه سال عمر داشت و شیخ حسن بصری را دیده بود و امام جعفر صادق را خدمت کرده بود

[illegible] یافته چهار زن مرید شیخ طیفور شدند و خود را طیفوریان گویانیدند و خرقه ابا یزید پوشیدند و خرقه

ابا یزید چهار نوع است یکی طریق شکر بافته برنگ مختلف دوم خرقه هزار میخی سیوم خشت پاره چهارم گوش

[illegible] چهارم خرقه [illegible] خود و کهنه جامه که نمازی میکردند در خرقه میدوختند یکی از این چهار است

[illegible] یکان خرقه اختیار کردند و اسامی ایشان این است شیخ مسعود و شیخ ابراهیم و شیخ احمد و شیخ محمد

وخرقه شکر بارک الله مربع اختیار کرده شیخ مسعود کرد و خرقه هزار میخی اختیار کرده شیخ ابراهیم

مربع اختیار کرد شیخ احمد و خرقه ذات الوان صوف اختیار کرد شیخ محمود سیوم خانواده کرخیان مریدند

کرخی شیخ معروف کرخی خلیفه داود طائی و داود طائی خلیفه خواجه حبیب عجمی اند مشهور کرخ محلتی است

از محلتهای بغداد بعضی مریدان در دوستی شیخ خود را نسبت معروف کرخی کردند و نسبت پدر و جد خود ترک کردند

بخدا [illegible] بودند چون خلافت یافتند ترک خانها کردند و خلوت از خانه خود بیرون نشستند و ریاضت

کردند و چشم دل ایشان روشن شده بود از عرش تا تحت الثری دیدند هر که خواست مریدان ایشان شد از

[illegible] مریدان ایشان شدند [illegible] د از سیدی چهارم خانواده سقطیان مریدند شیخ سری سقطی

خلیفه معروف کرخی بود ابنا ملوک مرید شیخ سری سقطی شدند خود را نسبت پدر خود ترک کردند و زنده پوش

کردند و صایم الدهر بودند و فتوح که شیخ [illegible] کردند بعد از سیوم و چهارم روز یکی از ایشان از خلوت

وقت شام در خانه دریوزه میکردند افطار از آن میکردند پنجم خانواده جنیدیان مریدند شیخ جنید

دو تن بودند یکی شیخ عثمان علی [illegible] دوم شیخ محی الدین منصور قطب دو بزرگوار بودند و در علم و تقوی

شاگرد امام اعظم ابو حنیفه کوفی رحمة الله علیه بودند پیر [illegible] شیخ [illegible] بعد از هفته افطار کردند و [illegible] سال

مجاهده و ریاضت کردند بعضی مرید شیخ بغداد شدند و خود را جنیدیان گویانیدند نسبت [illegible]

شهر خود ترک کردند و شیخ بغداد از ارادت ایشان خلافت داد و خرقه [illegible] پوشانید

[illegible] روشن ایشان آن بود که بعد از چهل روز افطار میکردند ملک [illegible]

شده کاسه شیر پر کرده آوردی و گفتی که فرمان شده است [illegible]

درویشان بدوستی من افطار کنید لا یاکل و لا یشرب و لا ینام [illegible] ملکی است

قرار گیرند [illegible] افطار میکردند و بعض ایشان تا ده

همان شدی و هر که صحبت پاک ایشان میگرفتی

[illegible] ربانی بود و هر چه گفتندی

[illegible] میگرفتی و ایشان بعد از خلافت دوازده سال زیستند و تا مدت حیات در خانه این

ایشان لنگر بود و طعام می‌بخشیدند و فتوح غیب رسیدی بفقرا اصحاب میدادند و هیچکس محروم نرفتی

[illegible] از زاهدی که [illegible] از جهت آش و طعام طمع میکنند ششم خانواده مذکور

[illegible] کازرونیان می‌پیوندند بخواجه جنید و امیران کازرونیان از سلطان ابواسحاق

[illegible] کازرونیان بعضی بزرگ با [illegible] کرده بود و مرید خواجه عبدالله حقیقی شده عبدالله

[illegible] گفت ای ابواسحاق ترا هم دین میدهم علم میفرمایم و طبل بزن تا روز قیامت

[illegible] ترا از خدای تعالی خواسته ام از آن تا صاحب طبل و علم باشند شدند درویشان

[illegible] آنست که همیشه در خلوت و عزلت باشند مشغول اسمای اعظم و ده نام حروف می‌بودند هفتم خانواده

[illegible] گویند بجنید بغدادی ابتدا در یک خرقه اند اما سند روش ایشان اینست که سماع

[illegible] میشنوند و رقص کنند و ذکر جلی گویند و هر چه رسد چیزی بیشتر نعمت دانند و هر چه رسد از آن بخورند

[illegible] ماصنع الله فهو خیر و در بخشش میکوشند کافر و غنی و فقیر ایکسان باشند هشتم خانواده مذکور

[illegible] بسیار مرید بخواجه جنید بغدادی ابتدای فردوسی سهروردیست برین طریق شیخ نجم الدین کبری

[illegible] شیخ علاء الدین طوسی هر دو میان خود خواسته داشتند در مجاهده و ریاضت کامل بودند

[illegible] افطار بعد از [illegible] یکبار بکباده بجلی و با نان جوین بی نمک سه لقمه و یا چهار لقمه میخوردند نظر ایشان اگر

[illegible] که نظر میکردند [illegible] میرسانیدند و هر دو بزرگوار [illegible] خدمت شیخ ضیاء الدین ابو نجیب سهروردی آمدند

[illegible] کردند که عمر ما بسر رسیده و کار ما بر نیامده و در مجاهده بمردیم و مقصود خود ندیدیم چکنیم و چاره سازیم

نواده مذکور هبیریان مرید پیوند شیخ هبیره بصری هستند و روش ایشان آنست که در شهر و دیه

مسکن نکنند و در بیابان مجرد باشند و گیاه و میوه جنگلی بخورند لیکن وضو بکنند و نماز با حضور

دل بگذارند و گرد اهل دنیا نگردند و فتوح قبول نکنند بعد از سه طی یا چهار طی یا پنج طی افطار میوه

جنگلی و برگ سبزی بی نمک بکنند و ... ایشان مرکب ... عونی قول الله ... هر که مرید

ایشان شعر او نیز همین هستند در روش گرفته پنجم خانواده مذکور چشتیان مرید پیوند شیخ علو دینوری

سره العزیز نام دار چشتیان از شیخ ابو اسحق او از چشت آمده بود در بغداد مرید شد و دینوری شد شیخ

نو چام داری ابو اسحاق گفت بنده را ابو اسحاق چشتی میگویند شیخ گفت ترا خواجه چشتی میگویند اهل اسلام چشت از

است بعد از آن شیخ ابو اسحاق را خلافت داد و خرقه پیراهن پوشانید و گفت که ... در چشت

تا خواجه چشتی شد از آن روز تا خواجگان چشت خوانند اول خلیفه خلیفه ابو اسحاق چشتی

خواجه احمد چشتی سیوم محمد چشتی چهارم ناصرالدین ابو یوسف چشتی پنجم خواجه قطب الدین چشتی

هر یک پنج تن در چشتی گم شدند خواسته اند این نام خواجگان چشت گویند هر که با ایشان مرید

تا روز قیامت او را نیز نسبت از آن شود یکی چشتی گویند ها هستند در روش چشتیان آنست که

در شهر و قریه خانه کنند و خلق را دعوت کنند و آزار در دل خدا آرند و هر چه فتوح ... حق باشد

آن را نگذارند و اکر دنیا ... اهل دنیا نگردند و نصیحت در ریاضت و مجاهدات باشند و فقر و فاقه اختیار کنند و ...

با غریبان و مسکینان کنند هم لقمه و با فقیران شوند سماع و اهل سماع را دوست دارند و اعراض ... امرا

بکنند و فقیران را تعظیم عظیم دارند غنی را بالای فقیر جای ندهند و دستهای ایشان حق ببوسند و غیره

را طعام حق فراز کنند هر یکی ... صحبت اهل علم و درویش دوست بودند و لقمه هر یکی از ایشان ... شود

بهر که نظر کنند ... الحمد ... شانند و دنیا ... ایشان پاک ... و طمع از دنیا ندارند ...

نعمت و کرامت ... میخواهد که صحبت پاک ایشان اختیار کنند و ... باید ...

تزکیه تصفیه باطنی مرید ... نمایند ... نظر ... ایشان ... الم ... حجاب ... نظر ...

مطلوب ... بیابند از فضل الله تعالی

تمت ... …

چشتیه

... م

ایشان م

9

اسم چهارده معصوم

معصوم اول [illegible] امیر المومنین علی ابن ابو طالب قبرش در نجف است

معصوم دوم امام حسن [illegible] قبرش در بقیع است

معصوم سوم [illegible] امام حسین قبرش در کربلا [illegible] است

معصوم چهارم علی اکبر ابن امام حسین

معصوم پنجم علی اصغر ابن امام حسن قبرش در بقیع است

معصوم ششم قاسم ابن زین العابدین قبرش در مدینه [illegible] است

معصوم هفتم علی اطهر ابن امام محمد باقر قبرش در سامره است

معصوم هشتم عبد الله ابن امام جعفر صادق قبرش در بغداد است

معصوم نهم [illegible] ابن امام جعفر صادق قبرش در بسطام است

معصوم دهم صالح ابن امام موسی کاظم قبرش در کرمان است

معصوم یازدهم عبد الله ابن امام موسی کاظم قبرش در شیراز است

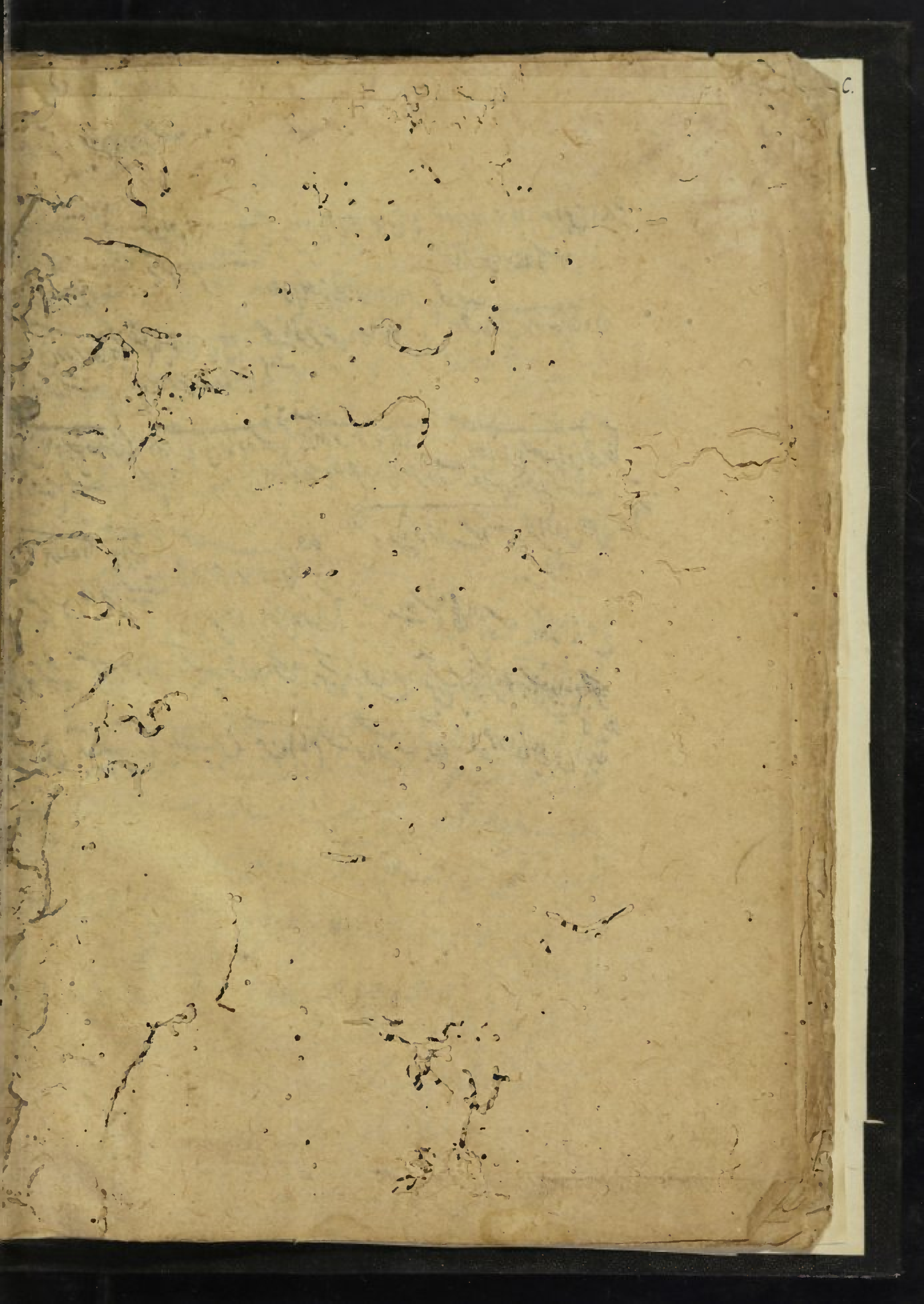
معصوم دوازدهم جعفر ابن محمد تقی قبرش در قم است

معصوم سیزدهم [illegible] ابن [illegible] قبرش در [illegible] است

معصوم چهاردهم ابراهیم ابن امام حسن عسکری قبرش در بغداد است

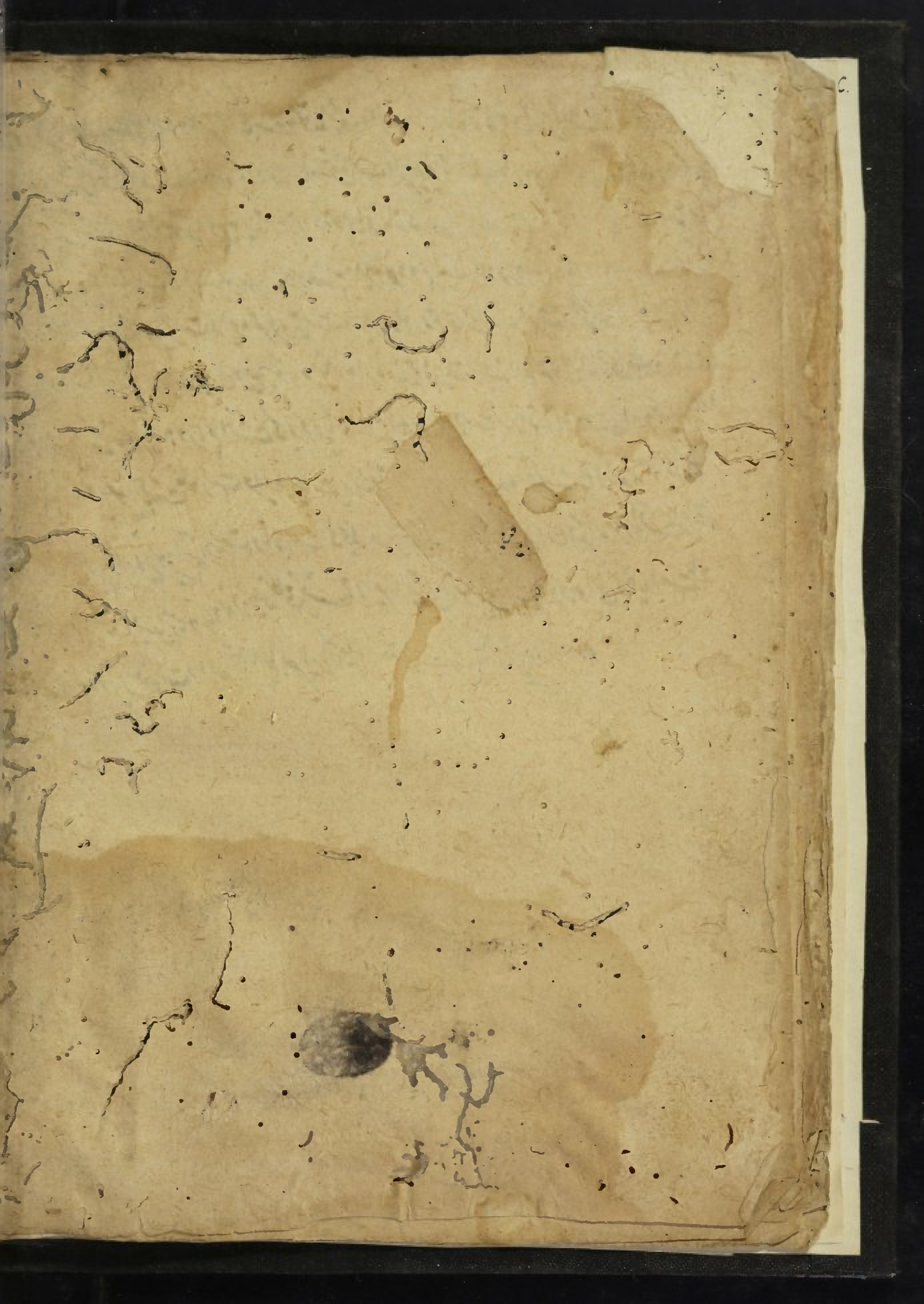
شجره نامه حضرت میر دستگیر محی الدین غوث الاعظم [illegible]

حضرت شاه محی الدین بن سید ابو صالح بن سید عبد الله بن سید زاهد یحیی بن سید فتاح بن سید شاه کریم بن سید امام جعفر بن سید زین العابدین بن امام حسن و حسین بن شاه مردان علی بن ابوطالب

110

دو که اقل مدت حمل هست و اکثر آنست که نه ماه متولد میشود و اگر هشت ماه متولد شود بیشتر آنست که نماند و اگر در هفت
زند و بیشتر آنست که بماند و دلیلها بسیار گفته اند اما قطعی نیست اگر چه بسیار مشاهده کرده اند و در مدت حمل خون حیض
میشود یک قسم غذای جنین میشود و دوم به پستان میرود و سیوم باقی ماند که بعد از ولادت می آید که خون نفاس گویند و سه غشا
پیدا آید یکی مشیمه است که گرد جنین در آمده و غذا بدو میرساند و دوم لفیفه که در گرد او که میان این هر دو غشا محلی
[illegible] است سیوم غشا [illegible] است که این هر دو [illegible] است و جنین [illegible] در رحم برازیده است از جهت آنکه غذای او خون [illegible] است
فضل بر از حامل [illegible] و آنچه بول و ضع میشود و جنین از ناف بول میکند از جهت آنکه مجرای بول او تنگ است و از ناف
میگیرد و کیفیت جنین در رحم آنست که برد و پا نشسته و هر دو کف دست بر زانو نهاده و بینی او در میان هر دو
زانو است و [illegible] پشت مادر است و این حیوانات برعکس و بعد بیرون آمدن [illegible] که متولد میشود
[illegible] بیرون می آید و در روی آسمان است و نادر است که بخلاف این متولد شود و بعد بیرون آمدن جنین آنست که [illegible]
زد احتیاج بغذای بسیار میشود و خون حیض کافی نیست او را نیز احتیاج هوا زیاد میشود و هوائی که محیط است باد
آنست که هوای عفن است و الله تعالی اعلم بسرایر الکتاب تمت [illegible] الاسرار

در تشریح انثیین و قضیب اما انثیین بدانکه قصبه خصیه مرکبست از اورده و شراین و عصب و لحم سفید و غشائی
…د او است و شکل او گرد است که میل بدرازی دارد و در خارج او پوستی است که او کیس انثیین گویند و لحم خصیه گوشت سفید
…ریا باشد مثل پستان زنان و مسامات است که چون خون بدانجا آید در آنجا مکث کند مشابه او شود که آن منی است و غشا
…او است از عصب عنکبوتی که از استخوان عانه رسته و از آنجا آویخته و خوشه که بدانجا می آید از اورده است که گفته شده
…ت و مرد و خصیه مردان ظاهر و آویخته است و از زنان در گرده پنهانست و در کشش ران مخفی است و مجری آن است میان خصیه
…ین مجرای مقدار انگشت است باز کشاده میشود و باز تنگ میشود و لین را اوعیه منی گویند منی ازین مجری بدر آید اما قضیب بدانکه
…مرکبست از اعصاب اورده و شراین و رباطات و لحم و اصل رباط و از استخوان عانه رسته و اندرون رباط تجویفهای
…بسیار خالی از رطوبتی هر وقت این تجویفات بر ریح سودا انتشار در ذکر پیدا میشود و هر وقت خالی شود سست شود در
…این رباط شعبهای شریانها بسیار تر است از عضو دیگر بدین مقدار بلکه بعضی اعصابها و از عصبهای مجرست و این
…ساحت کیب است در وی منیست و بعضی دیگر از نخاع است که لذت جماع بدانست و در ذکر سه مجریست یکی مجرای بول دوم
…منی سیوم مجرای رطوبت ارضست که در بعضی مردم بعد از بول آید و انتشار ذکر از دو سبب و احساس او و از
…نست و خون که ماده منی میشود از جگرست و شهوت طبیعه آن بواسطه کرده است و منی شیخ آنست که اصل او نیز از دل
…ست و فایده ذکر آنست که منی را که ماده فرزندست برحم رساند و در آنجا فرزند حاصل شود و تا نسل منقطع نشود تمام شد
…ضا مرکبه اما عضو دیگر در زنان هست که آن رحم است ذکر او مناسبست

در تشریح رحم بدانکه مرکبست از شرایین و اورده
…لیفات و لحم و رباطات و محل او میان معاء مستقیم است و مثانه است چنانچه معاء مستقیم طرف ظهر او نیست
…شده و رحم در پیش او و مثانه و پیش رحم و این مجموعه رباطها بر هم پیوسته و اصل رباطها بر مهرهای پشت و حقاق
…لم شده و شکل رحم چون شکل ذکرست در مردان مگر انکه رحم چون ذکر باژگونه است ذکر ظاهر و بر وقت است و رحم مخفی و
…اندرون و آن چنانست که گردن رحم چون ذکر و اصل آن چو خصیه و خصیتان زنان چون خصیتان مردان
…راز رحم از زنو و نیک یا پایه تا ناف است تا فرج و گردن رحم از … گردن رحم از … انگشت
…نوع صاحبه او کم نیست و از یازده انگشت زیاده نمی باشد و اوعیه منی زنان از خصیه بطرف تهیگاه میل کرده

و از انجا باز میل بسوی گردن رحم کرده منی از انجا برحم در اید و چون هر رحم عصبانیست ازین جهت است که در وقت
هرچند جنین کلان میشود رحم کشاده میشود و شعبه از عصب دماغی متصل رحم است و مشارکت رحم و دماغ برحم [illegible]
و رحم دو طبقه دارد داخل از عروق در هم بافته شده و درست است تا منی را نگاه دارد ازین جهت است که اگر ملا[illegible]
رحم پیدا میشود مانع حمل میشود و در سرهای عروق آن مغاکها است که آنرا نقر رحم گویند و غشایی که جنین در انجا
دران نقرها متصل است دوم طبقه خارج از نقرها است و طبقه خارج از عصبانیست و گردن رحم [illegible] و لیفات [illegible]
و عرضی دور او بسبب جهت جذب منی و [illegible] آن و دفع جنین و فایده رحم [illegible] هر دو منی در ان [illegible]
قرار یابد و در انجا حامل شود و نسل منقطع نگردد ـ در تکوین جنین چون تشریح اعضای تناسل که قرار گاه آبستنی و [illegible]
منی و رحم است تمام شده اگر کیفیت تولد جنین را ذکر کنند مناسب است بدانکه منی مرد که قوت عاقده در وست مثل پنیر مایه
زن که قوت منعقده در وست مثل شیر که پنیر ازین هر دو حاصل میشود و بشرط انکه این هر دو منی قابل باشند و کیفیت
نداشته باشند که مانع باشد از تولد جنین و رحم نیز بسلامت و پاک باشد که هر یک ازینها را اگر نقصانی باشد مانع تولد جنین
چنانکه در علم طب بیان کرده اند چون این دو منی مخلوط در رحم قرار گیرند و امتزاج حاصل شود مثل کفی شود و درین [illegible]
محل اعضای رئیسه پیدا شود و انکه اول کدام متکون میشوند در مقدم کتاب ذکر کرده شد و آن شش روز و غالب [illegible]
روز تمام شود در شدت قوت درو تصرف کند بمدد رحم و [illegible] بعد در رحم است و بعد از [illegible] سرخ و [illegible]
شود و این به روز تمام شود که هر دو نه روز باشد از یک روز کم و زیاده که [illegible] بعد ازین مدت شش روز خون [illegible]
که آنرا علقه گویند و این مجموع پانزده روز باشد و بعد ازین دوازده روز این علقه گوشت میشود و پاره گوشت
جدا میشود و دل و جگر و دماغ از هم یکدیگر متمیز میشوند و این مضغه گویند که مجموع ایام بیست و هفت روز باشد و [illegible]
روز کم و زیاده هم باشد بعد ازین مدت نه روز سر از گردن و دست از پهلو جدا میشود تا چهار روز دیگر و این مجموع
چهل روز باشد که از چهل روز تا پنجاه و پنج روز رسد [illegible] که سی روز بدین محل رسد و در [illegible] مزاج ذکور [illegible]
گردد و اعضای اصلی تمام شود و [illegible] از واهب الصور تعالی و تقدس روح حیوانی [illegible] گردد و این جا[illegible]
مذکوره در ذکور بواسطه زیادتی حرارت ایشان بعد [illegible] از اناث کمتر میباشد و جنینی [illegible] است که [illegible]
متوا

بدانکه دانستن و خواندن قرآن بتجوید که عبارت از ادادن حروفهاست حق آن حروف فرض عین لازم
ست بر هر که قرآن خواند زیرا که قرآن بتجوید نازل شده و همچنین از زبان حضرت بوساطت اساتذه ثقه بما رسیده
پس تارک آن آثم باشد و ناخواننده و لیست آن خواندن چنانکه در شرح مقدمه شیخ محمد جزری آورده
اگرچه فقهای عظام رحمهم الله برعایت تنگیهای نماز فرقه عین در خطا کردن بعض جای از تجوید و صنعت کرده نماز جایز داشته اند اما ترک
امامت اینچنین کس نموده اند و معلوم است که معنی خطا و زله فعل ناشایسته بی اختیار از کسی دانای
آن باشد صادر شدن است نادانسته چیزی را که ندانند آنرا خطا و زله گوئیم چنانکه در وسیلة السعادت که از کتب
فقه معتبر است آورده کسی که در ادای حروف در رعایت قواعد قرآنی عاجز باشد برو لازم است که
باقی عمر در تحصیل و تعلیم آن بکوشد و الا نمازش جایز نیست کما فی فتح القدیر المعروف بابن الهمام شرح
الهدایه و در غیر نماز چون تلاوت قرآن نفل است و ادائی آن فرض است و روا نیست که فرض را برای
نفل ترک کند چنانکه در فتاوی کبیری آورده است و ادای عبارت از گرفتن قواعد قرآنی است از استادان
ماهر کما فی الدقائق المحکمه شرح المقدمة للشیخ الامام محمد بن الجزری رحمه الله و الا قاری قرآن آثم و داخل حدیث
نبی صلی الله علیه وسلم رب تالی القرآن والقرآن یلعنه میشود چنانکه در شرح مقدمه ابن المصنف آورده
پس حیف است اگر کسی از بین نقل خود را محروم سازد که سبب این سعادت است چنانکه امام احمد حنبل مر اب الله تعالی را در خواب دید پرسید
که بار خدایا چه باشد که سبب تقرب بحضرت تو توان کرد حکم شد که بکلام من ای احمد احمد عرض کرد یا رب
با فهم یا بی فهم حکم شد که بی فهم و با فهم چنانکه در احیاء العلوم آورده است و نیز اگر قرآن استاده در نماز بخواند
بمقابله هر حرف صد حسنه عطا میشود و اگر نشسته بخواند پنجاه و در غیر نماز اگر با وضو بخواند بیست و پنج حسنه
و بی وضو ده حسنه یا بیست کما فی کنز العباد با فواید دیگر که بعضی از آنها در دیباچه این رساله نوشته شده است

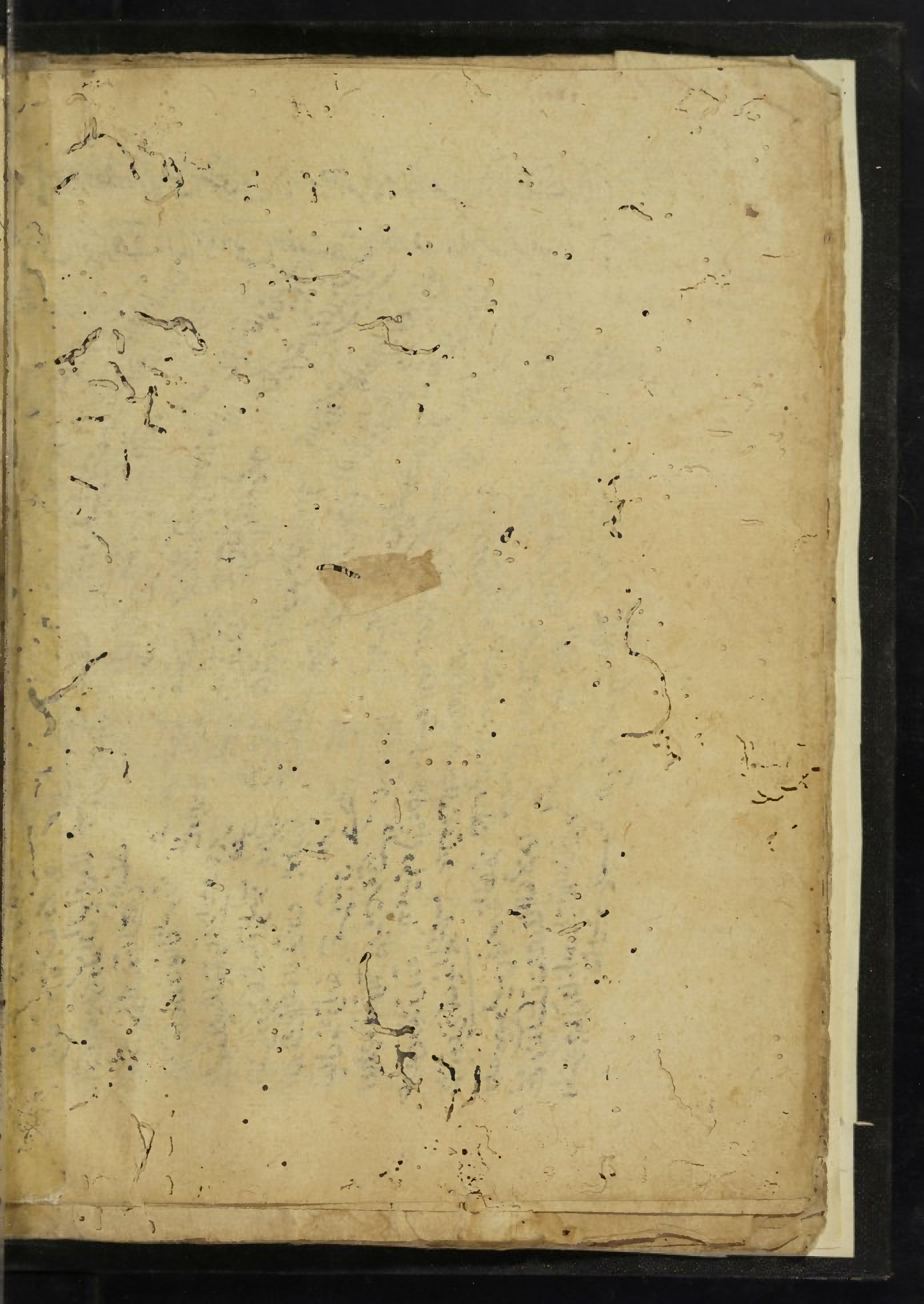
بدانکه قرآن عبارتست از قراءت سبعه بلکه عشره که از درگاه باریتعالی منزل شده است یعنی اگر حرفی یا حرکتی در آن
از خود قصداً زیاده کند کافر گردد و شهرت قراء سبعه ازین سبب است که بعد از خلفاء الراشدین از بعضی مردم در قرآن
خواندن غلط واقع میشد پس اتفاق اکابر زمانه چنین افتاد که هر که از امامان قرآن در شهری که مصحف
امیر المؤمنین عثمان رضی الله تعالی عنه باشد از روی مصحف تعلیم کند مسلم والا متبع نباشد لهذا امام نافع را در مدینه
منوره مطهره و امام ابن کثیر را در مکه معظمه و امام ابوعمرو را در بصره و امام ابن عامر را در شام و امام عاصم و امام
حمزه و امام کسائی را در کوفه قرار داده اند هر یک منهجی که از حضرت رسالت پناه صلی الله علیه وسلم با ایشان بوسائط
استادان رسیده بود تعلیم کردند و ازین سبب شهرت ایشان گشت و این ابیات جامع شهرهای مذکور است
به مکه نخست ابن کثیر است امام در بصره ابوعمرو علا دارد نام نافع ز مدینه ابن عامر از شام عاصم و حمزه کسائی
از کوفه تمام و چنانکه قراءت امام عاصم بروایتی بکر و حفص درین دیار مشهور گشته همچنین در مدینه قراءت امام نافع
بروایتی قالون و ورش و در مکه قراءت ابن کثیر بروایتی بزی و قنبل و در بصره قراءت ابوعمرو بروایتی دوری
و سوسی و در شام قراءت ابن عامر بروایتی ابن هشام و ابن ذکوان و در کوفه قراءت عاصم بروایتی بکر و حفص و قراءت
امام حمزه بروایتی خلف و خلاد و قراءة امام کسائی بروایتی ابوالحارث و دوری رواج یافته و سبب رواج قراءة
امام عاصم درین دیار آنست که حضرت امام اعظم شاگرد امام عاصم بوده اند و مردم این دیار بمذهب ایشان اند
از مردم با ایشان رسیده و امام حضرت بهمین قراءة اکتفا کرده اند از برای آنکه حضرت ایشان غیر از علم فقه در علوم
دیگر کم کوشیده اند چنانکه در صلوة مسعودی آورده است و رموز قراءت سبعه بطریق امام شاطبی رحمه الله از نیز
بوزن اینها ابجد هوز حطی کلمن سعفص قرشت ثخذ ضظغ لکل امام
حرف زیر تحصلا هیط اعنه ا مح ب قالون ج ورش د ال امام ابن کثیر ه بزی ز قنبل

13

امام ابوعمرو ط دوری ي سوسي ک امام ابن عامر ل هشام م ابن ذکوان ن رامام

م ص ابوبکر ف امام حمزه ض خلف ق خلاد د امام کسائی س ابوالحارث

ت دوری

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله اجمعين اما بعد در تحويل
فاتحة الكتاب بدانكه قراء سبعه رحمهم الله چنين فرموده اند كه هر كه در خواندن فاتحة الكتاب اين پنجاه و هفت جاى كه هر
يكى از مخرج خود و اتحه درست خوانده باشد بسم الله الرحمن الرحيم بار اول نگويد الحمد لله گفتند نگويد تا پارسى شود دو نام
ديو گفته نشود و اعراب بسم الله ضعيف تر گويد و حركت كسر لام لله را ضعيف تر گويد و بر الحمد وقف نكند و سكته نيارد و از اشباع
خود بشو ال ... ميگويند در فاتحة الكتاب چند جا بيگاه نام ديو نيست ... تعل بعل و كنح و كنس
... فاتحة الكتاب هيچ نام ديو نيست و نشايد كه باشد و روايتى درست درين معنى هست و اسم الله را
سست فرمودند كه در همه قرآن هر جا كه ما قبل كلمه الله مكسور باشد به ترقيق خوانند چون بسم الله و بالله رب را هر جا كه بگويد
تغليظ نكنند ترقيق كنند و حركت رب گشاده بر و اگر مرفوع بود يا منصوب به تغليظ خوانند كه در كتب اين چنين را نيك مبالغه
اعراب كسر الله ضعيف تر گويد و در تشديد رب العالمين اندكى مبالغه كند و در رب العالمين در غنه نيارد يعنى در وقت
كرده اند و بر الله وقف و سكته نيارد ... گشاده تر كنند و مراد از غنه از خيشوم گفتن است يعنى آواز از بينى الرحمن الرحيم در وقت
حركت دادن عين العالمين دهان گشاده تر كنند تا از غنه گفته نشود و در وقت تشديد دادن هر دو را اندكى مبالغه كند
حركت دادن ميم الرحمن دهان گشاده ... بعضى از اهل اين زمانه تشديد را چندان مبالغه كنند كه دو سه حرف زياده شود
يعنى تشديد زياده گفته نشود ... چيست و اندازه او چند است و تشديد اصل حرف است يعنى در آوردن حرفى در حرفى
از براى آنكه نميدانند كه حد تشديد چيست ... اهل اين صنعت چنين گفته اند و حذر والانكار على المشددات يعنى
و تشديد حرف اول نهاد نيست و اهل اين ... در وقت تشديدات در كتاب زينة القارى آورده اند
كرده اند از تكيه كردن در مشددات و حلق زدن ... تشديدى كه بدل لام معرفه باشد مثل آنكه گويى التاء والثاء والظاء والراء
كه از ترك تشديد نماز تبه شود مگر تشديدى ... خلل نميشود ولكن نه چنانكه در تشديد
تا آخر حروف معجمه در حرفى كه لام مدغم شود از براى آنكه پى الف لام در معنى ... كاف را ضعيف تر گويد و حركت ياء
مبالغه كنند و از حد بيرون رد دو مالك يوم الدين كيوم الدين نگويد و اعراب
يوم را گشاده تر گويد و سكون واو را زود تا مدى گفته نشود همچنين جمله ساكنها را حركت دادن الدين را
گشاده تر گويد و بر وقت الدين در حالت وقف روم ... شرح روم آنست كه طلب حركت آن حرف كند كه

آواز یکی ضعیف پیدا شود و ایاک نعبد در حرکت دادن ایاک غنه نیارد و سر زبان سوی کام برد که گرفته شود و بعضی همزه

دراز کنند و حرکت دادن یای ایاک مد نیارد و در وقت نرم خواندن و در تشدید مبالغه نکند تا آواز ترین نیارد

کنعبد نگوید که مشتبه شود بکاف تشبیه حرکت ایای را ضعیف تر گوید و حرکت نون نعبد قوی تر گوید و بر کاف ایاک

وقف و سکته نیارد و حرکت نعبد و حرکت واو ایاک هر دو را گشاده تر گوید تا هر دو حرف از مخرج خویش گفته شوند

و ایاک دوم چنان گوید که اول که نستعین نگوید و حرکت کاف را ضعیف تر گوید و حرکت نون نستعین را گشاده تر

گوید تا کسین نشود و تا نستعین را گشاده تر گوید و حرکت عین نیارد و در اعراب دال نون نستعین اشمام

کند و اشمام تحریک الشفتین بلا صوت و لا یحس به الا عمی چنانست که سر زبان بدان نهد که مخرج نون و لا الضالین

ست و لبها بعد ازان باعراب اشارة کند اهدنا الصراط المستقیم در حرکت دادن الف زنخدان را نرم دارد

و دهن را گشاده تر باز کند و غنه نکند چنان گوید که ناف او حرکت کند و در حرکت دادن نون اهدنا غنه نیارد و

دهن را باز کند چنانکه شنونده را معلوم شود الف ست و مثل این بسیارست در قرآن چنانکه ذاقا الشجرة و دعوا

الله ربهما و قال الحمد لله الذی فضلنا باید که آواز بلند تر کند که اینها اثبات یا الف ست و در تشدید صاد الصراط اندکی

مبالغه کند تا طا را تا نگوید بعضی اطناب کنند و بسین هم قراءت ست و تا مستقیم را طا نگوید و حرکت او گشاده تر گوید و در طا

تشدید نیارد و طا را تا نگوید و بسین هم قراءت ست و در تشدید لام الذین انعمت علیهم مبالغه کند و همزه انعمت را غنه نیارد و از

میانه حلق گوید و دهن را باز کند تا علیهم نگوید و حرکت تا انعمت را ضعیف تر گوید و حرکت عین علیهم اقوی تر گوید و

بر علیهم وقف نکنند که امام سجاوندی رحمه الله فرموده اند که لا وقف علی علیهم اما امام منصور عراقی که شیخ ابو داود ست

در ماوراء النهر بر علیهم وقف روا داشته اند و سکون یا غیر را نیکو تر گوید و در حرکت میم المغضوب تشدید نیارد

و سکون غین را درست گوید و روان تا تشدید نعبد و ضاد را مناد گوید و ذال و زی و ظی نگوید که بیشتر امامان

بر آنند که نماز تباه شود و در علیهم البته میم پیدا کند و اعراب با المغضوب را نرم تر گوید و حرکت عین علیهم را

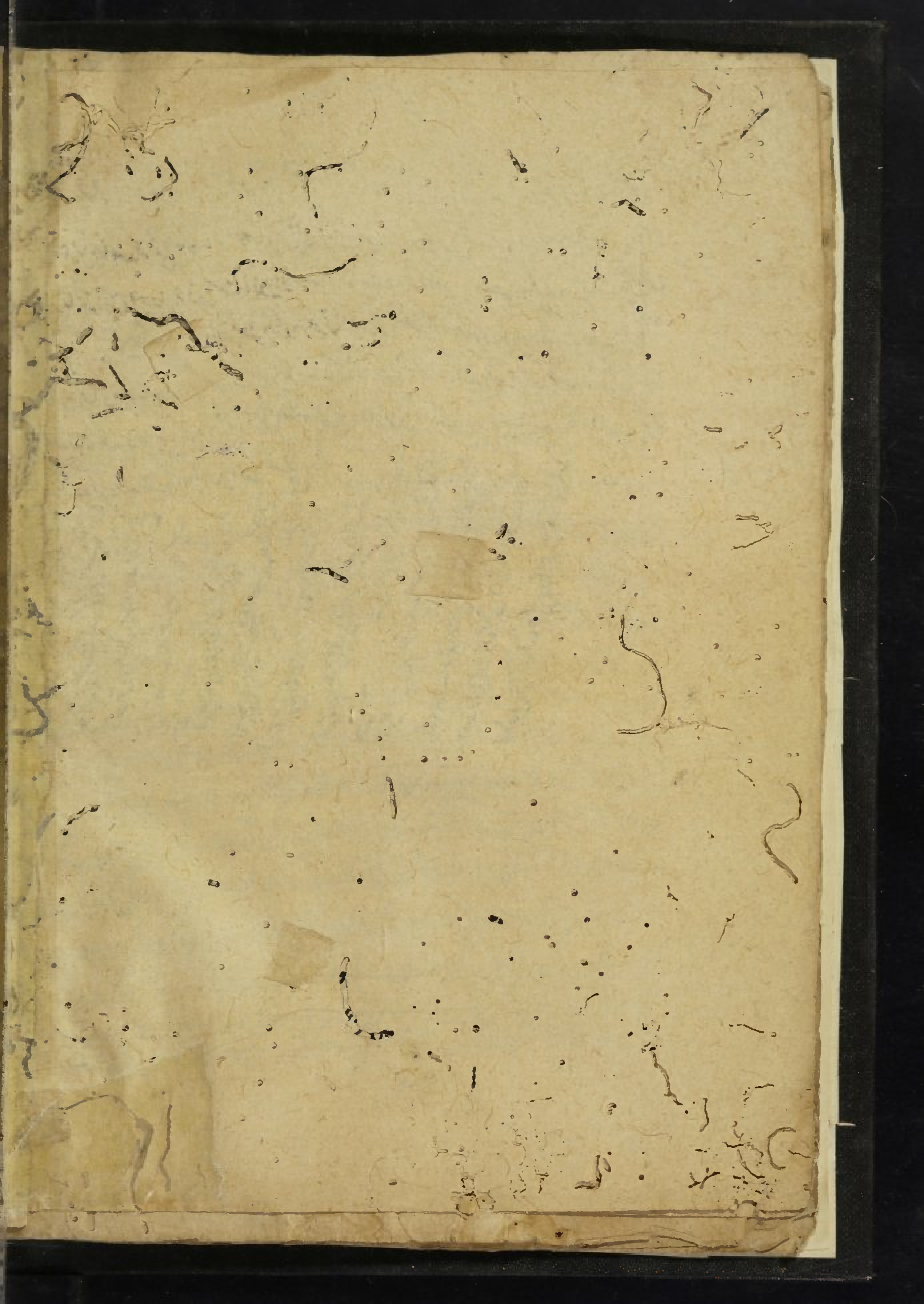
گشاده تر گوید و سکون میم علیهم را درست گوید و واو و لا الضالین را پیدا کرده خواند و اگر میم بیکی مشدد

از برای آنکه هر دو حرف شفوی اند و این پیدا ست و عام ست و مثل اینها در باب رعایت حروف منبوه(?)

بیان کرده شده ست تمام چون کسی در آن مطالعه کند و در کشش مد هم مبالغه کند که نزدیک محققان این

مد مقدار چهار الف باید گوید و در مدات بیان این فتح تمام کرده شده است و این مد را مد عدل و مد طویل تمام خوانند و مر
زبان برای نهند که مخرج نون و لا الضالین است یعنی حرکت بعد از آن که بر پا کشش کرده باشد بیان این هم شد
و در فاتحة الکتاب دو جای وقف است الدین و نستعین و بیان این اصول و وصل و قطع و مد و تشدید خصوص
بفاتحه نیست بلکه چون در سکون مواضع غلو شد در همه قرآن همچنین نگاه دارد و هر که در این سورت فاتحه این نگاه
و هفت جای نگاه ندارد از دیگر سورتها دیگر نشاید که امامت مسلمانان کند با هزاران حق و اگر این ها را
محافظت نکند بر وی باید که پرهیز کند از امامت و همچنین نماز خود را میگذارد با بسیار اندیشه و این امانت
بزرگ را در تجدید نگاه دارد استغفر الله العظیم ۵

و اتفاق است که آمین از قرآن نیست
و اتفاق است که ذکر کلمه آمین گفتنی
و گفتن در سنت است بعد از فراغ
قراءة فاتحه تفسیر زاهدی
آمین فی آخر الفاتحة لیس من القرآن و
ینبغی ان لا یکتب فی المصحف و ان وجدته
مکتوباً فامحه منه کلمة آمین لیست من القرآن
ثم وجد مکتوبا فعلیه المحو مضبوط المسولات
شرف الدین عثمان اتقانی
آمین لیس من القرآن بدلیل انه لم یثبت فی المصاحف
بل هو دعاء لما روی فی الحدیث جبرئیل علیه السلام
بعد قرائتی من الفاتحة التامة [illegible] دعاء رب
افعل لنا ما سالنا فی هذه السورة المبارکة کنز العباد

بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین والصلوة علی رسوله محمد و آله اجمعین اما بعد این میگوید بنده
خاکسار راجی بعفو و رحمت پروردگار فقیر قلیل البضاعت احقر العباد عبد الرشید چند نوتی چون همکی در برهان الشریعت صدر
الاسلام والحق فارق الحلال عن الحرام حضرت شریعت پناه فضایل و کمالات دستگاه قاضی نور الحق مصروف بر این بود که نکاح خوانان
امسایل معلوم نموده متوسار زند بنده را نیز بترتیب امتحان حفظ مسایل فرمودند بنابران برخی از مسایل که در باب نکاح ضرور بود از
کتب معتبره استخراج کرده در این مختصر جمع نمود بعبارت فارسی مترجم شد تا سایر طالبان و محصلین بدان منتفع شوند و در ترتیب مشتمل
شده است بر یازده فصل فصل اول در بیان معنی نکاح و صفت او فصل دوم در بیان رکن نکاح فصل سیوم در بیان شروط نکاح
فصل چهارم در بیان احکام نکاح فصل پنجم در بیان محرمات نکاح فصل ششم در بیان اولیای نکاح فصل هفتم در بیان بلوغ فصل
هشتم در بیان کفو فصل نهم در بیان مجلس نکاح فصل دهم در بیان مهر فصل یازدهم در بیان عدت فصل اول در بیان معنی
نکاح و صفت او از روی شرع اینست که نکاح عقدیست که وارد میشود بر ملک متعه از روی قصد کذا فی الکنز و صفت نکاح آنست
که در حالت اعتدال سنت مؤکده است و در حالت غلبه شهوت واجب و در حالت خوف جور مکروه و نزدیک متاخرین فرض کفایت چنانچه جهاد و
نزد اصحاب ظواهر فرض عین و این وقتی است که خود را از زنا ضبط نتواند کرد کذا فی شرح ابو المکارم و نکاح درست است بلفظ
تزویج و چیزی که موضوع است برای تملیک عین لیکن درست نیست اگر نکاح بلفظ اجاره و اعاره و حلال و ایداع و اراضی(?)
نشد درست نیست کذا فی شرح ابو المکارم فصل دوم در بیان رکن نکاح و آن دو چیز است ایجاب و قبول ایجاب چیزیست که تلفظ
کرده میشود باول و آنچه ثانی است قبول جواب او و یا یکی که قایم مقام هر دو باشد چنانچه ابن عم دختر صغیره عم خود را بحضور شواهد میگوید که من نکاح
کردم از جهت نفس خود فلانه بنت فلان بن فلان را و یا مولی کنیزک و غلام بگوید که تزویج کردم این کنیزک را باین غلام کذا
فی فتاوی عالمگیری فصل سیوم در بیان شروط نکاح و آن دوازده چیز است اول عقل دوم بلوغ سیوم حریت در عاقد چهارم محل قابل
و آن زنیست که حلال کرده است شرع نکاح او پنجم سماع هر یکی از عاقدین کلام دیگری را اگرچه معنی مفهوم نباشد ششم شهادت و در
شهادت چهار شرط است اول حریت دوم عقل سیوم بلوغ چهارم اسلام هفتم سماع شاهدین کلام عاقدین را هشتم رضای زن بالغه
نهم آنکه ایجاب و قبول در یک مجلس باشد دهم آنکه قبول مخالف ایجاب نباشد یازدهم آنکه اضافت نکاح بسوی تمام زن یا بسوی
عضوی که تعبیر کرده شود بآن از تمام زن چون رقبه و سر دوازدهم مرد و زن معلوم باشند فصل چهارم در بیان احکام نکاح و آن نیز
دوازده چیز است اول آنکه حلال بودن استمتاع هر واحد بدیگر بر وجه ماذون شرعی دوم ملک حبس سیوم وجوب مهر چهارم نفقه پنجم

ست ششم حرمت مصاهره هفتم ارث از هر دو جانب هشتم وجوب عدل در میان زنان نهم وجوب اطاعت مرد بر زن اگر بخواهد او را برای جماع دهم
ولایت تادیب آن زن یازدهم مستحب معاشرت بمعروف دوازدهم تحریم جمع در میان دو خواهر و مانند آن کذا فی فتاوی عالمگیری

فصل پنجم در بیان محرماتی که با ایشان نکاح درست نیست اول محرمات نسبی چنانچه مادران و جدات چه صحیحه و فاسده و دختران و دختران پسران ایشان
آخر و خواهران و خالها و عمها و برادرزاده و خواهرزاده قسم دوم بصهریت و آن چهار است اول مادران زنان و جدات آنها دوم دختر
زنان و دختران اولاد آنها سیوم حلیله پسر و پسر پسر و پسر دختر چهارم زنان پدران و زنان اجداد قسم سوم برضاع هر زنی که بنسب
حرام است بسبب رضاع نیز حرام است قسم چهارم محرمات بجمع جمع در میان اجنبیات زیاده از چهار درست نیست حره را زیاده از دو
غلام را و جمع در میان ذوات الارحام چنانچه دو خواهر خواه از نسب خواه از رضاع و مانند آن قسم پنجم کنیزکان منکوحه بر حره درست نیست
قسم ششم محرمات که حق غیر بایشان تعلق گیرد چنانچه منکوحهٔ دیگری یا معتدهٔ دیگری بعدهٔ طلاق و وفات و عدت دخول در نکاح فاسد
و یا وطی بشبهه و نکاح آبستن چنانچه بغیر ثابت النسب و نکاح معتدهٔ دیگری و نکاح خواهر در عدهٔ خواهر دیگر بطلاق بائن و نکاح زن پنجم با وجود
این که عدهٔ چهارم نگذشته باشد و نکاح کنیزک بر حره قسم هفتم محرمات بشرک چنانچه مجوسیات و وثنیات قسم هشتم محرمات بملک چنانچه زن غلام
خود یا غلام پسر خود نکاح کند قسم نهم محرمات بطلاق مرد را نرسد که مطلقه ثلاثه خود را قبل از حلاله نکاح کند کذا فی الفتاوی عالمگیری

فصل ششم در بیان ولایت نکاح و ولایت ثابت است بچهار قسم اول بقرابت دوم بولا سیوم بامامت چهارم بملک و ولی اقرب پسر است
بعد از پسر پسر اگر چه پایین تر باشد و این در حق مجنونه خواهد بود بعد از ان ولی پدر است بعد از ان جد اگر چه بالا تر باشد بعده
برادر حقیقی و اگر برادر حقیقی نباشد برادر پدری و اگر برادر پدری نباشد پسر برادر حقیقی و اگر پسر برادر حقیقی نباشد پسر برادر پدری و
اگر پسر برادر پدری نباشد عم حقیقی و اگر عم حقیقی نباشد عم پدری و اگر عم پدری نباشد پسر عم حقیقی و اگر پسر عم حقیقی نباشد پسر عم پدری
بعده عم پدر و این نیز همین ترتیب است بعده عم جد همچنان و اگر از اینها کسی نباشد خداوندگار که آزاد کرده باشد و اگر خداوندگار نبود باشد
ذکور او را و ولایت میرسد بعد از ان نزدیک امام اعظم ولایت بمادر میرسد و نزدیک امام محمد ولی سلطان است و یا قاضی
و بعد از مادر ولی دختر است و بعد از دختر دختر پسر بعده دختر دختر بعده دختر پسر پسر بعده دختر دختر که بمرتبه سیوم باشد بعده
نواسی دختر و این نیز در حق مجنونه خواهد بود بعد ازین خواهر حقیقی بعده خواهر پدری بعده اولاد مادری بعد ازین
فرزندان این هر سه مذکور بعده عمات بعده اخوال بعده خالات بعده دختران اعمام بر ترتیب مذکور بعده دختران
عمات بعده مولی موالات بعده سلطان و قاضی فصل هفتم در بیان بلوغ اگر زوج و زوجه عاقل و بالغ باشند ولی نکاح

و اقل

و اقل مدت بلوغ غلام دوازده سال است و اکثر هژده سال و اقل مدت دختر نه سال است و اکثر هفده سال و فتوی

در هر دو بر پانزده سال و غرض از اقل مدت اینست که پیش از حکم بلوغ نمیکنند و در هشت سال آن اختلافست علامات

بلوغ سه چیز است احتلام یا احبال یا انزال و اگر هیچ علامت ظاهر نشود بالغ میشود پس که اگر مدت باشد و علامت بلوغ

دختر نیز سه چیز است احتلام یا حمل یا حیض و جمله رنگهای خون حیض پنج است سرخ و سیاه و سبز و زرد و خاکستر رنگ خونی

که سفید باشد داخل حیض نیست کذا فی شرح وقایه فصل هشتم در بیان کفو اگر ولی اقرب دختر غیر بالغه را با غیر کفو

داد وقت بلوغ فسخ تواند کرد و هکذا نکاح بغیر اذن ولی اقرب شده باشد اختیار فسخ دارند وقتی که صغیر و صغیره بالغ شوند

بشرط قاضی میتوانند که جدا شوند کفو معتبر است در عجم از راه حرفت و دیانت و مال و حریت و اسلام کذا فی شرح وقایه

و پنج کس اند که کفو نیستند حجام و دباغ و حائک و خساف و کناس این باهم کسب زبون دارند مگر به جنس خود کفو اند کذا فی

حاشیه شرح وقایه فصل نهم در بیان مجلس نکاح و صورت مجلس اینست که شخصی رفته تعیین زن بالغه کرده بحضور شهود بگوید

که مرا وکیل میسازی تا ترا بزید بن عمر بن خالد نکاح کرده بدهم زن بجواب او بگوید که وکیل کردم چون دختر صغیره باشد

ولی خود عاقد شود یا وکیل سازد و اگر طالب زن ولی باشد احتیاج قبول نیست و نزد زن حضور وکیل شرط نیست بلکه

حضور شهود شرط است و شرایط شهود نکاح بالا ذکر کرده است بعده وکیل آمده بگوید که زینب بنت فلان بن فلان مرا

برای نکاح خود وکیل کرده است که بزید بن فلان بن فلان نکاح کرده بدهد بعده شاهدان موافق دعوی وکیل

گواهی بدهند بعد از ان قرار مهر کرده نکاح خوان بگوید که فلانه بنت فلان بن فلان بمقابله مهر این قدر فلان بن

فلان را بزنی دادی وکیل گوید دادم بعده نکاح بسته خطاب کنند که بمقابله مهر مذکور مسماة مذکوره را برای نفس خود

قبول کردی بسته گوید آری قبول کردم فصل دهم در بیان مهر اقل مهر ده درم است و وزن ده درم را بزرگی نظم کرده است

ده درم شرعی ز من مسکین شنو کان دو توله هفت ماشه هفت جو و هر مهر که زوجین قرار دهند آن را مسمی گویند

در شرح ابو المکارم مذکور است که چیزی که صلاحیت ثمن دارد در بیع صحیح است با و مهر در کنز آورده است که درست نکاح بی ذکر

مهر و اگر وقت نکاح ده درم مقرر کردند یا کمتر پس برای آن زن ده درم میرسد بسبب وطی یا بعد موت و اگر طلاق پیش از وطی

واقع شود نصف مهر واجب آید و خلوت صحیحه در حکم وطی دارد و خلوت صحیحه آنست که زن و شوهر در مکان خالی باشند و در انجا

هیچ مانع نشود چنانچه مانع طبعی و حسی و شرعی موجود نباشد کذا فی مختصر وقایه و نیز در کنز آورده است اگر وقت نکاح هیچ مهر

مقرر نکردند یا نفی مهر کردند پس برای آن زن اگر وطی کند یا بمیرد مهر مثل میرسد و مهر مثل معتبر است از قوم پدر زن وقتی که برابر باشد

هر دو زن در جمال و سن و مال و در یک شهر باشند و در یک عصر برابر باشند در عقل و در صلاح و هر دو بکر باشند کذا فی کنز فصل یازدهم

در بیان عدت عدت طلاق حره حایضه را دو حیض و غیر حایضه را یکنیم ماه و عدت وفات حره را چهار ماه و ده روز و کنیزک را دو ماه و پنج روز و اگر حامله باشد عدت وی وضع حمل است خواه عدة طلاق باشد خواه عدت وفات حره و کنیزک درین امر برابر است کذا ذکر فی اکثر النسخة و قد وقع الفراغ من هذه الرسالة فی التاریخ السابع من شهر رجب المرجب المنتظم فی سلک الشهور سنه الف و تسعین من هجرة النبویة الاحمدیة صلی الله علیه و سلم افضل الصلوات و اکمل التحیات و آله اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین

ان الله لا یقبل صلوة رجل مسبل ازاره ای
مرسل ازاره حتی وصل الی ارضه من غایة
طویله نقل مصابیح
عن ابی سعید الخدری قال رسول الله صلی الله علیه و سلم
ازارة المؤمن الی انصاف ساقیه لا جناح علیه
فما بینه و بین الکعبة و ما اسفل من ذلک ففی النار
قال ذالک ثلث مرات و لا ینظر الله یوم القیامة
من جر ازاره نقل من مصابیح شرح
قال علیه السلام من قطع اللحیة قبل القبضة
سود الله وجهه یوم القیامة صدقت یا رسول
الله صلی الله علیه و سلم جامع الاصول

في الفتاوى العتابية في تعزية الكافر وذهب المؤمن الى تعزيته فكانما بنى الكفر وهدم الاسلام وفي جامع العلوم اذا ذهب المؤمن بتعزية الكافر خرب الله دينه وفي كتاب الاسولة سئل عن ابي حنيفة رح في مات الكافر وله بعض المسلم جار من الموانة فذهب بتعزية الكافر هل عليه وزر قال ابو حنيفة رح اذا جاء يوم القيمة يجعل وجهه مسودا ه

اذا صار المصحف خلقا ينبغي ان يلف في خرقة طاهرة ويدفن في مكان طاهر او يحرق ه دستور القضاة

سياتي زمان على امتي يذوب قلب المؤمن كما يذوب الملح في الماء مما يرى من المنكرات ولا يقدر على دفعه ه كفاية الشعبي

قال النبي صلى الله عليه وسلم سياتي زمان على امتي لا يبقى من الايمان الا الاسم ولا من الاسلام الا الرسم وينهم دراهم وهم ببطونهم قبلتهم نساءهم يفرون من العلماء كما يفرون الغنم من الذيب يبتليهم الله بثلاث بليات اولها امر جابر والثاني بركت المال والثالث يخرج من الدنيا بلا ايمان ه قال النبي صلى الله عليه وسلم لاهل العلم اربع كرامات اولها شهور بغير نسب وثانيها غنى بلا بغير مال والثالث حاكم بغير ولايت ورابعها سلطان بغير سرير ه

مسئله ولو قيل هل يجوز السماع لهم فيقال ان كان سماع قرآن او موعظة يجوز ويستحب وان كان السماع غناء فهو حرام لان التغني واستماع الغناء
حرام جمع عليه العلماء وبالغوا فيه ومن اباحه من المشايخ الصوفية فمن تخلى عن اللهو وتحلى بالتقوى واحتياج الى ذلك كاحتياج المريض الى الدواء
وعلامته انه منسلخ عن الشهوات مشتهور بذكر الله تعالى في الخلوات مفارغ يديه عن الاخذ والاعطاء ومجرد عن الذم والثناء مختف بالواردات
يريد ان يتنفس الصعداء بعالج ما غلب عليه من الشهوات الى مولاه فيه الدواء ثم انه له رخصة وله شرائط اتيانها انه لا يكون فيهم امرد والثانية
لا يكون جمعهم الا من جنسهم ليس فيها فاسق ولا اهل الدنيا ولا امراة والثالثة ان يكون نية القوال الاخلاص لا اخذ الاجرة والطعام
والرابعة ان لا يجتمعوا لاجل الطعام او نظر الى فتوح والخامسة ان لا يقوموا الا مغلوبين والسادسة لا يظهرون وجدا الا صادقين
ثم ان بعضهم الكذب في الوجد اشد من الغيبة كذا وكذا وتمامه يعرف في كتبهم والحاصل انه لا رخصة في باب السماع في زماننا لان جنيد رحمه الله
تاب عن السماع في زمانه وقال انما تاب لفقدان الاخوان ولفقد القوال المخلص والمتخلص عن اللهو وآفة الطمع بهذا الاحتساب

يو

متوفيست از [illegible] ونا در العصر [illegible] شيخ جوهر بن هندي رحمه الله در احمد [illegible] [illegible] من غلس

وابو هريرة عن النبي صلى الله عليه وسلم يأتي زمان على أمتي [illegible] البلاد [illegible] الشيخ [illegible] سنة [illegible]

[illegible] الشيخ [illegible] [illegible] ما [illegible] قليل وتعب. [illegible] في القبور [illegible] قالوا

[illegible] [illegible] قال السيوطي [illegible] فكان ذكر الله تعالى لا يه [illegible]

[illegible] رحمه الله [illegible] ان [illegible] الخ [illegible] الا [illegible] ما ذكره [illegible]

[illegible] الفاجر [illegible] [illegible] قلبه [illegible] يوم القيامة [illegible]

[illegible] عائشة رضي الله عنها عن النبي صلى الله عليه وسلم قال [illegible] شجرة [illegible]

[illegible] والعقود [illegible] عبد الله عن النبي صلى الله عليه وسلم قال [illegible] [illegible]

لو كان حرة [illegible] النار في بطنه [illegible] قلبه بالنار [illegible] [illegible]

الاولياء واسرار العابدين [illegible] في [illegible] [illegible] قال النبي صلى الله عليه وسلم

[illegible] [illegible] دخان [illegible] [illegible] الا [illegible] [illegible]

[illegible] عليه وسلم سيأتي زمان على أمتي يشربون دخان [illegible] وليس فيه نفع البدن وهو حرام [illegible]

[illegible] [illegible] وهذا [illegible] من أهل النار [illegible] [illegible]

[illegible] دخان .

قال الامام ابو عبد الله البخاري رحمه الله عن الامام الهمام [illegible] اولاد رسول الله صلى الله عليه وسلم [illegible]

بين الناس [illegible] ام لا فقال الامام لهم العلامات اول [illegible] حسن الخلق والثاني [illegible] ستر العيوب

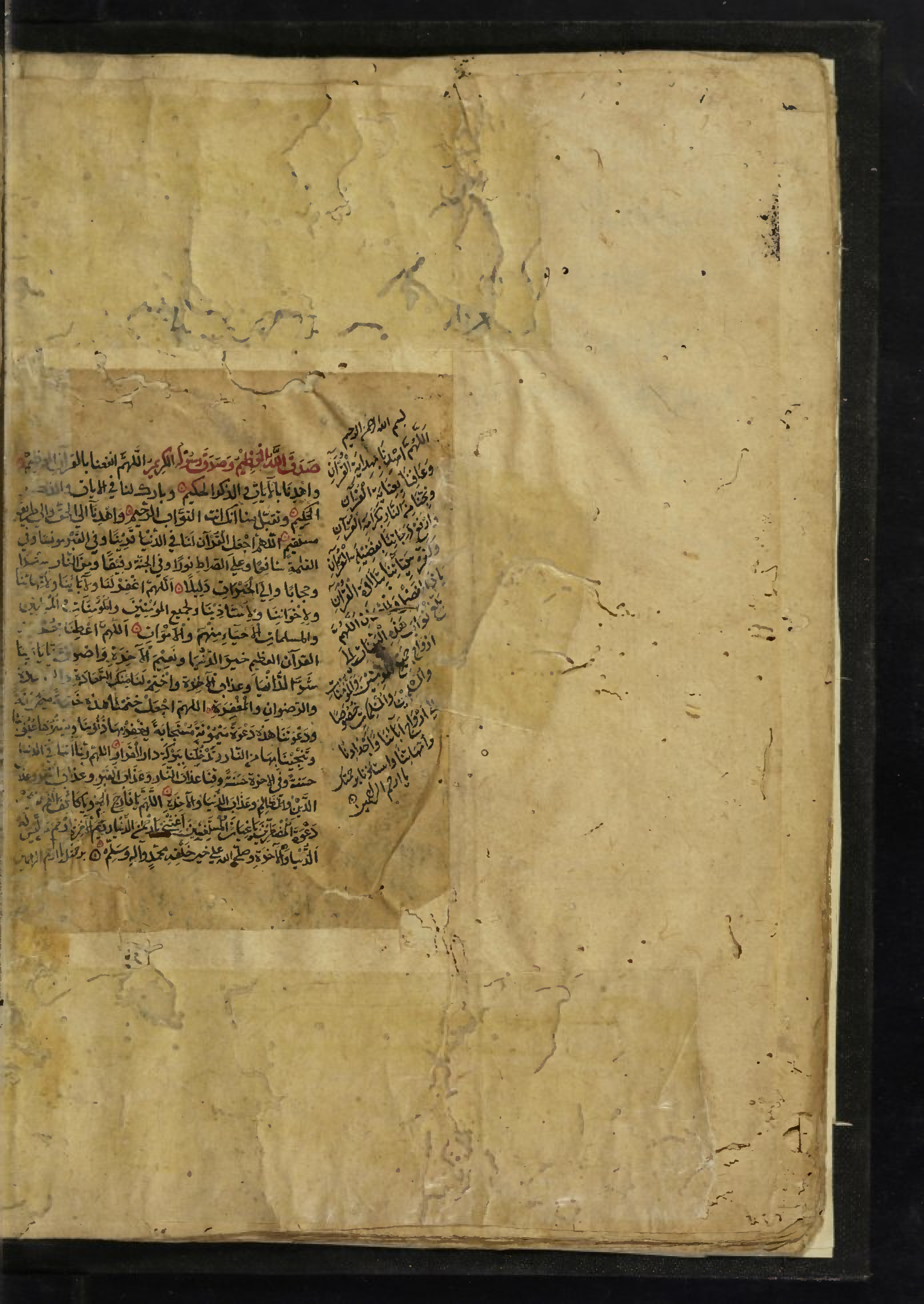
عن الناس والثالث [illegible] عن الناس والرابع لا يكون فاعلا [illegible]

لعلم ظن عظيم فمن كان له سوء الخلق لا يكون [illegible]

صدق الله العلي العظيم وبلّغ رسوله الكريم ونحن على ذلك من الشاهدين
والمؤمنين وعليه المتوكلين والحمد لله رب العالمين وصلى الله
على خير خلقه محمد وآله اجمعين الطاهرين اللهم صل على محمد بعدد جميع ما في
القرآن حرفاً حرفاً وبعدد كل حرف الفاً الفاً اللهم ارزقنا ببركة
القرآن خير الدارين واصرف عنا ببركة القرآن العظيم شر الدارين
يا خالق الثقلين برحمتك يا ارحم الراحمين

اللهم اغفر لكاتبه وقد تشرف بتحرير هذا الكتاب العزيز الحميد الذي لا ياتيه الباطل
من بين يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد وقد وفق الاتمام كتابة الكلام الملك
العلام بحمد الله وعظم نواله وعظم شانه ولا اله غيره على يد العبد الضعيف النحيف
الفقير الحقير المذنب الجاني الواقف التجاوز والعفو عن الملك الغفور الرحيم
بحار العصيان المحتاج الى رحمة الله القوي اصلح الله شانهم
وغفر ذنوبهم بتاريخ يوم
من الهجرة النبوة عليه افضل الصلوات واكمل التحيات
اللهم اغفر لكاتبه ولصاحبه ولقاريه ولمن نظر فيه بحرمة محمد العربي
القرشي المدني وآله اجمعين الطيبين الطاهرين والحمد لله رب العالمين

طريق ختم قرآن اين است روز جمعه از اول تا انعام
روز شنبه از انعام تا يونس روز يكشنبه از يونس
تا طه روز دوشنبه از طه تا عنكبوت روز سه شنبه
از عنكبوت تا زمر روز چهارشنبه از زمر

بسم الله الرحمن الرحيم
اللهم اهدنا بهداية القرآن
وعافنا بعناية القرآن
ونجنا من النار بكرامة القرآن
وارفع درجاتنا بفضيلة القرآن
وكفر سيئاتنا بتلاوة القرآن
يا ذا الفضل والمنن اللهم
اجعل ثواب هذه الختمة الى
ارواح جميع المؤمنين والمؤمنات
والمسلمين والمسلمات خصوصا
الى ارواح آبائنا واجدادنا
وامهاتنا واساتذتنا برحمتك
يا ارحم الراحمين ۝

صدق الله العظيم وصدق رسوله الكريم اللهم انفعنا بالقرآن العظيم
واهدنا بالآيات والذكر الحكيم ۝ وبارك لنا في الآيات والذكر
الحكيم ۝ وتقبل منا انك انت التواب الرحيم ۝ واهدنا الى الحق والى طريق
مستقيم ۝ اللهم اجعل القرآن لنا في الدنيا قرينا وفي القبر مونسا وفي
القيمة شافعا وعلى الصراط نورا وفي الجنة رفيقا ومن النار سترا
وحجابا والى الخيرات دليلا ۝ اللهم اغفر لنا ولآبائنا ولامهاتنا
ولاخواننا ولاستاذينا ولجميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين
والمسلمات الاحياء منهم والاموات ۝ اللهم اعطنا بختم
القرآن العظيم خير الدنيا ونعيم الآخرة واصرف عنا بلايا
شرور الدنيا وعذاب الآخرة واختم لنا منك بالسعادة والسلامة
والرضوان والمغفرة ۝ اللهم اجعل ختمنا هذه ختمة ميمونة
ودعوتنا هذه دعوة ميمونة مستجابة يغفر بها ذنوبنا ويستر بها عيوبنا
وتنجينا بها من النار وتدخلنا بها دار القرار ۝ اللهم ربنا آتنا في الدنيا
حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار وعذاب القبر وعذاب يوم
الدين وغلبة الظالم وعذاب الدنيا والآخرة ۝ اللهم يا فارج الهم ويا كاشف الغم يا مجيب
دعوة المضطرين يا غياث المستغيثين اغثني ... من النار ... رحمن ... ليس له
الدنيا والآخرة وصلى الله على خير خلقه محمد وآله وسلم ۝ برحمتك يا ارحم الراحمين

21

ذکر پنج مرتبه وقوف از امام طیفور سجاوندی بدانک
اعلی مراتب از وقفها وقف لازم است و علامت میم است و بزرگ
و شاعت بدا آید دوم مرتبه وقف مطلق است و علامت او
طا است و وقف مطلق آنست که ابتدا از پس او احسن باشد از آنک
اسباب اتصال فایت بود سیوم مرتبه وقف جایز است
و علامت او جیم است و وقف جایز آنست که هم دلیل
وصل باشد و هم وقف و چهارم مرتبه وقف مجوز است
و علامت او زا است و وقف مجوز آن باشد که در و دلیل وصل
باشد و هم دلیل وقف اما دلیل وصل اولی و اظهر باشد پنجم
مرتبه مرخص است و علامت او صاد است و وقف مرخص آنست که میان
دو کلام تعلق باشد از جهت لفظ اما که معنی هر یک مستقل
باشد و مفید بنفسه است با اگر نفس قاری گرفته میشود وقف کند
که رخصت است اما قاف علامت قد قیل یعنی علماء وقوف بعضی
بنا و بلی اینجا وقف کرده اند و اما کاف علامت کذلک است
یعنی اگر دو کلمه باشد ثانی او در وقف همچو اول باشد هم از جهت علامت
و هم از جهت دلیل بر آن کلمه ثانی علامت کذلک یعنی مثل اکلمه اوست
این کلمه ثانیه والله اعلم [illegible]

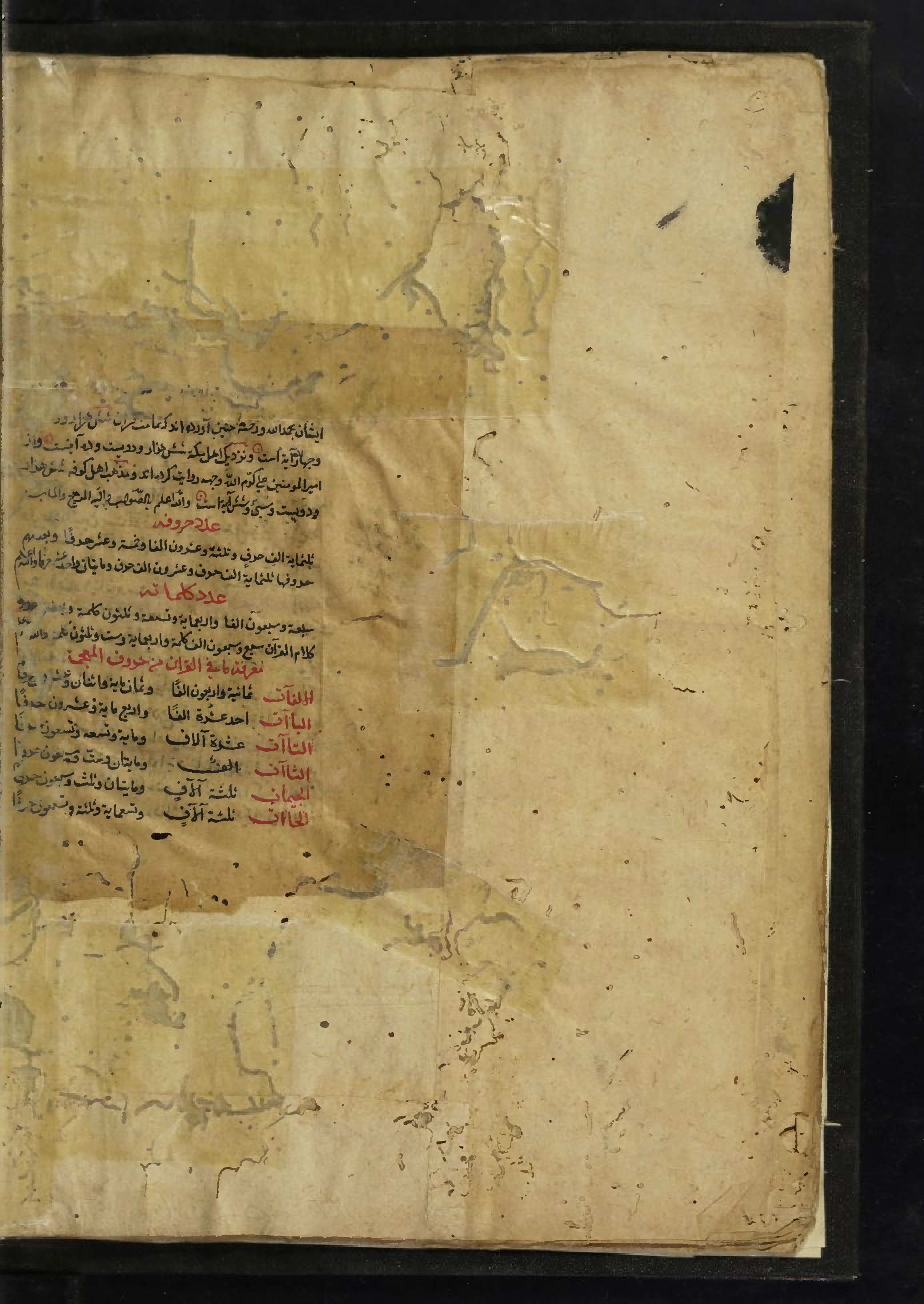
روي عن ابي الهيثم الهروي [illegible] روي ان الامام
ابا جعفر المنصور قال لابي عمرو بن ابي عبيد اني احب ان
احفظ القرآن المجيد في سنة واريد ان تجزي القرآن
على عدد ايامها فعد كل جزو من اجزاء ثلثين
باثني عشر فتلك ثلثماية وستون جزوا فحفظ المنصور
القرآن في سنة وقد قسم هذا المصحف الشريف بهذا
وقيل ايضا ان المامون رضي الله عنه قال للكسائي
اريد ان اقطع القرآن في شهر بحيث ان اقرا في
كل صلاة جزو منه فاقسم لي القرآن على عدد
صلوات شهر فعمد الكسائي الى اجزاء ثلثين فقسم
كل جزو منها بخمسة اجزاء فانقسم القرآن بماية وخمسون
جزوا فكان يقرا في صلاة جزوا فيقطع في كل شهر
ختمة وقد قسم هذا المصحف الشريف ايضا بهذه
القسمة وهو مقسوم ايضا باجزاء ستين
وعلامتها بحروف الجمل وقد تقدم جدول يعرف
منه حروف الجمل مفسرا بالعربية ولله الحمد
والمنة وصلواته على محمد وآله اجمعين

22

در سورة القرآن العظيم مائة واربع عشرة سورة خمسة
وثمانون مكية وتسعة وعشرون مدنية وعدد آياته ستة آلاف
ومائتان واربعة وثلثين للبصري وستة آلاف ومائتان وستة
وثلثون آية للكوفي وستة آلاف ومائتان وسبعة عشرة آية للمدني
وفي عدد المكيين ستة آلاف ومائتان وتسعة عشرة آية وفي عدد
اهل الشام ستة آلاف ومائتان وست وعشرون آية وذكر عن بعض
العادين ويقال هو عبد العزيز بن عبد الله انه قال عدد آي القرآن
ستة آلاف ومائتان وست وخمسون آية ودر تفسير بصائر آورده
است كه جمله قرآن صد و چهارده سورتست وشش هزار و دويست و چهار آيتست
مجموع هزار و سيصد قصص انبياست وهزار و دويست شرائط
ايمان است وهزار و دويست آية در وحدانيت خدا تعالى است
وهزار آية در شان سلاطين كه با رعايا چگونه زندگاني كنند ودويست آية
در حلال و حرام است ودويست آية در بيع وشرا است وصد آية در ارزاق
بندگانست وصد آية در توبه عاصيان است كه چگونه توبه كنند وهفتاد
آية در شان غازيان است وپنجاه آية در شان حاجيان است وسيصد
ونود و چهار آية در زن خواستن است وزن گذاشتن ودعا كردن واركه
ما بقي بدين ماند وايضا عدد آيات قرآن مجيد نزديك اهل حجاز واربعة

ومن العدد الذي عليه بعض اهلهم

وهو العدد الذي رواه الكسائي عن حمزة رحمة الله عليه باسناده الى علي بن ابي طالب رضي الله تعالى عنه

ایشان بحمد الله و رحمته چنین آورده اند که تمامت قرآن شش هزار و د
و چهار آیه است و نزدیک اهل مکه شش هزار و دویست و ده آیست و از
امیر المومنین علی کرم الله وجهه روایت کرده اند و مذهب اهل کوفه شش هزار
و دویست و سی و شش آیه است والله اعلم بالصواب و الیه المرجع والمآب

عدد حروفه

ثلثمایة الف حرف و ثلثة و عشرون الفا و خمسة و عشر حرفا و بعضهم
حروفها ثلثمایة الف حرف و عشرون الف حرف و ما یتان و احد عشر حرفا والله اعلم

عدد کلماته

سبعة و سبعون الفا و اربعمایة و تسعة و ثلثون کلمة و بعض
کلام القرآن سبع و سبعون الف کلمة و اربعمایة و ست و ثلثون کلمة والله

معرفة ما فی القرآن من حروف المعجم

الالفات	ثمانیة و اربعون الفا	و ثمان مایة و اثنان و [illegible]
البا آت	احد عشرة الفا	و اربع مایة و عشرون حرفا
التا آت	عشرة آلاف	و مایة و تسعة و تسعون [illegible]
الثا آت	الف	و مایتان و ست و ستون حرفا
الجیمات	ثلثة آلاف	و مایتان و ثلث و سبعون حرفا
الحا آت	ثلثة آلاف	و تسعمایة و ثلثة و تسعون حرفا

الخاءات	الفاً	[illegible] واربعماية وستة [illegible] عشر حرفًا
الدالات	خمسة آلاف	[illegible] واثنان واربعون حرفًا
الذالات	اربعة آلاف	[illegible] وثلثة وتسعون حرفًا
الراءات	اثني عشر الفا	وسبعماية وثلثة وتسعون حرفًا
الزاءات	الفين	وخمسماية وتسعون حرفًا
السينات	خمسة آلاف	وخمسماية وثمانماية واحد وتسعون حرفًا
الشينات	الفان	ومايتان وثلثة وخمسون حرفًا
الصادات	الفان	واحد وثمانون حرفًا
الضادات	الفان	وستماية وسبعة حرفًا
الطاءات	الف	وماييتان واربعة وسبعون حرفًا
الظاءات	ثمانماية	واثنان واربعون حرفًا
العينات	تسعة آلاف	وعشرون حرفًا
الغينات	الفان	ومايتان وثمانية حرفًا
الفاءات	ثمانية آلاف	واربعماية وسبعة وسبعون حرفًا
القافات	ستة آلاف	وثمانماية وثلثة عشر حرفًا
الكافات	عشرة آلاف	وثلثماية واربعة وخمسون حرفًا
اللامات	ثلثة وثلثين الفا	وخمسماية واثنان وعشرون حرفًا

الميمات ستة وعشرون الفًا وماية وخمس وثلثون حرفًا
النونات ستة وعشرون الفًا وثمانماية وخمسة وعشر حرفًا
الواوات خمسة وعشرون الفًا وخمسماية وستة وثلثون حرفًا
الهاآت تسعة عشر الفًا وسبعون حرفًا
اللامات اربعة واربعون الفًا وسبعة واربعون حرفًا
اليآت خمسة وعشرون الفًا وتسعماية وتسعة عشر حرفًا

عدد سجداته

اربع عشرة سجدة سبعة منها فريضة في الرعد وفي النحل وفي بني اسرائيل وفي الحج وفي الفرقان وفي الم تنزيل وفي حم فصلت وثلثة منها واجبة في الاعراف وفي مريم وفي ص واربعة منها سنة في النجم وفي اذا السماء انشقت وفي اقرأ باسم ربك وفي الحج چنانچه در بيت آورده شود

بيت

فرض او در رعد ونحل وسورة سبحان بود ؞ حج فرقان والم ديگر حا وميم ؞
واجبش در سورة اعراف ومريم صاد خوان ؞ والنجم انشقت واقرأ سنت از اين جمله ؞

يلوح الخط في القرطاس دهرًا ؞ وكاتبه رميم في التراب ؞
نوشته بماند بخط غريب ؞ نويسنده را ... ؞

وعلى ما اتفقت الروايات من الثقات وهي خمس وثمانون سورة ما نزل
بالمدينة قال علي بن الحسين وأول ما نزل بالمدينة سورة البقرة ثم
الأنفال لا تولوا يا أيها النبي صلى الله ثم آل عمران ثم الأحزاب ثم الممتحنة
ثم سورة النساء ثم إذا زلزلت ثم الحديد ثم سورة محمد صلى الله عليه وسلم
ثم الرعد ثم سورة الرحمن جل جلاله ثم هل أتى ثم الطلاق ثم لم يكن
ثم الحشر ثم إذا جاء نصر الله ثم النور ثم الحج غير قوله وما أرسلنا من قبلك
من رسول إلا نوا عظيم ثم المنافقون غير قوله ليخرجن الأعز منها الأذل
فإنها نزلت بالمثلث ثم المجادلة ثم الحجرات ثم التحريم ثم الصف
ثم الجمعة ثم التغابن ثم الفتح ثم التوبة ثم المائدة قال ومنهم من يقدم
المائدة على التوبة وقرأها النبي عليه السلام في خطبة يوم حجة الوداع
وقال يا أيها الناس ان آخر القرآن نزولا سورة المائدة فأحلوا
حلالها وحرموا حرامها فهذا ترتيب ما نزل بالمدينة واختلفوا
في ويل للمطففين فقال ابن عباس هي مدنية وقال عطا آخر ما نزل
بمكة وقال قتادة المزمل مدنية وقال الباقون مكية فجميع ما نزل
خمس وثمانون سورة وجميع ما نزل بالمدينة تسع وعشرون
سورة على اختلاف الروايات بهذا الترتيب

والله أعلم بالصواب

باب بيان السور في عددها تسع وثلثون اولها
سورة يوسف عليه السلام ۝ والحجر ۝ والنحل ۝ والفرقان ۝
والاحزاب ۝ والفتح ۝ والحجرات ۝ وقاف ۝ والذاريات ۝ والقمر ۝
والحشر ۝ والامتحان ۝ والصف ۝ والجمعة ۝ والمنافقون ۝ والتغابن ۝
والتحريم ۝ والقلم ۝ والانسان ۝ والمرسلات ۝ والانفطار ۝
والمطففين ۝ والبروج ۝ والاعلى ۝ والغاشية ۝ والبلد ۝ والضحى ۝
والضحى ۝ والانشراح ۝ والتين ۝ والعاديات ۝ والتكاثر ۝
والهمزة ۝ والفيل ۝ والكوثر ۝ والكافرون ۝ والنصر ۝ وتبت ۝ والفلق ۝

تمت بعون الله تعالى وحسن توفيقه

